

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715

POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXXII Nr. 11 (5996)

2021. gada 20. marts – 26. marts

Būt modriem, aizstāvot Baltijas intereses!

*Baltijas aizstāvības nedēļā veicina Baltijas drošību
un ASV baltiešu sadarbību*

DZINTARS DZILNA,
MADELĒNA MINIATE

No 8. līdz 12. martam baltieši no visas Amerikas tiešsaistē satikās ar ASV Kongresa deputātu pārstāvjiem, lai informētu un vēlreiz uzsvērtu, cik svarīga ir ASV loma Baltijas interešu aizsardzības stiprināšanā.

„Baltijas aizstāvības nedēļā”, kā tika nodēvēts šis pasākums, piedalījās vairāk nekā 40 dalībnieku, virtuāli apmeklējot 14 deputātu birojus. Šis bija līdzīgs citiem pasākumiem, kas notiek jau četrus gadus un kuŗu laikā ASV baltiešiem ir iespēja satikties ar saviem ievēlētiem pārstāvjiem uz vietas Vašingtonā. Šogad, pandēmijas apstākļos, visas vizītes notika, izmantojot video konferenču tehnoloģiju.

Tikšanās laikā tika uzsvērti vairāki Baltijas valstu drošībai svarīgi likumprojekti un ģeopolitiski jautājumi. Dalībnieki informēja pārstāvjus par nepieciešamību turpināt spēcīgu ASV atbalstu NATO kopīgajā drošības sistēmā, kā arī par atbalstu Baltijas Drošības iniciatīvai (*Baltic Security Initiative, BSI*) un Eiropas Atturēšanas iniciatīvai (*EDI – European Deterrence Initiative*). BSI turpinātu finansējumu Baltijas aizsardzībai ilgtermiņā, sākot ar 168 miljoniem dolaru, ko ASV valdība Baltijas sabiedrotājiem piešķir šī gada darbībai. Sarunās tika uzsvērti arī enerģētikas drošība Eiropā, tostarp nepieciešamība izdarīt spiedienu uz ASV prezidentu Baidenu, lai panāktu gāzes vada *Nord Stream 2 (NS2)* celtniecības apturēšanu. Sarunās notika arī informācijas apmaiņa par „Trīs jūru iniciatīvu”, kas Centrālās un Austrumeiropas valstīm dos iespēju nodrošināt ilgtspējīgu un praktisku projektu attīstību transporta, enerģētikas un digitālās komunikācijas jomās, kā arī dos tām lielāku aizsardzību no Krievijas un Ķīnas ietekmes.

Baltieši mudināja ASV likumdevējus paust atbalstu Baltkrievijas demokrātikai kustībai, kā arī likumprojektiem par Globālo Magnitska likumu un Krimas aneksijas neatzīšanu.

Tiešsaistes pasākumā piedalījās galvenokārt ASV likumdevēju biroju darbinieki un palīgi, bet trīs vizītēs bija iespēja – arī tiešsaistē – satikties arī ar pašiem ASV Kongresa deputā-

tiem: Pārstāvju palātas locekli, Rep. Donu Beikonu (*Don Bacon*) no Nebraskas, senātoru Čaku Grasliju (*Chuck Grassley*) no Aijovas un senātoru Ričardu Durbinu (*Richard Durbin*) no Ilinojas. Visi trīs ir līdzpriekšsēdētāji Baltijas valstu atbalsta grupās ASV Senātā (*Senate Baltic Freedom Caucus*) un Pārstāvju palātā (*House Baltic Caucus*).

Saruna ar Rep. Beikonu ilga veselu stundu. Tās uzmanības centrā bija Baltijas militārās drošības jautājumi. Bija vērtīgi dzirdēt, ka Beikons saprot Baltijas militāro stāvokli. Viņš apliecināja stingru atbalstu Baltijas valstu neatkarībai un ASV gatavībai to aizsargāt. Beikons izteica bažas par to, ka ASV kaŗaspēks savās armijas bazēs Eiropā izmanto

pārņēma līdzpriekšsēdētāja amatu no ilggadējā un baltiešiem labvēlīgā Pārstāvju palātas locekļa, Rep. Džona Šimkus (*John Shimkus*), kuŗš nekandidēja pēdējās vēlēšanās. Kaut gan Dons Beikons tika ievēlēts ar minimālu balsu pārsvaru, viņš ir darbīgs un ietekmīgs Kongresa loceklis. Tiešsaistes vizītē piedalījās vairāki ASV latviešu, lietuviešu un igauņu pārstāvji, arī ALA priekšsēdis Pēteris Blumbergs.

Tiešsaistes vizītē ar Aijovas štata senātoru Čaku Grasliju satikās vairāki latvieši, tai skaitā Peldu ģimenes locekļi. Aijovieši pateicās par viņa atbalstu Baltijas sabiedrotājiem, sevišķi izceļot Latvijas Simtgadei veltīto uzrunu ALA 68. kongresā Denverā.

Tikšanās ar lietuviešu izcel-

nātors Durbins veltīja īpaši sirsnīgus vārdus jauniešiem, kas piedalījās vizītē, priecājoties par viņu politisko aktivitāti. Īpašs bija vizītes nobeigums, kad senātors parādīja savas mammas naturālizācijas dokumenta oriģinālu. Viņš stāstīja, ka dokuments viņam ir kā atgādinājums par Amerikas vērtībām, kas viņu motivē atbalstīt Baltijas valstis: „Es esmu šeit jūsu dēļ!” sarunas dalībniekiem atgādināja senātors.

Nedēļas norisē notika arī paneldiskusija par ASV un Baltijas valstu sadarbību jauno tehnoloģiju un digitālo inovāciju jomā. To organizēja pazīstamā domnīca *Center for European Policy Analysis*. Apvienotā baltiešu komitejas (*JBANC*) pārstāvji kopā ar vairākām citām organizācijām piedalījās pārrunās arī ar vadītājiem no ASV Arlietu un Valsts Kases departamentiem par sankciju ieteikumiem Globāla Magnitska cilvēktiesību likumprojektā.

Baltijas Aizstāvības dienu pasākums izdevās, pateicoties labai sadarbībai starp baltiešu organizācijām – *Estonian American National Council (EANC)*, Amerikas latviešu jaunatnes apvienību (*ALJA*), Amerikas latviešu apvienību, (*ALA*), *Lithuanian American Community (LAC)* un Apvienoto baltiešu komiteju (*JBANC*).

Lai saņemtu informāciju par iespēju piedalīties līdzīgos pasākumos vai citās baltiešu politikājas aktivitātēs, lūdzam sazināties ar ALA Sabiedrisko attiecību nozares vadītāju Dzintaru Dzilnu (cta@alaua.org). ALA piedāvā pieteikties arī *Baltic Call to Action UNIT* e-pastu saņemšanai. Tajos tiek sniegta informācija atbalsts baltiešu izcelsmes ASV pilsoņiem, lai informētu savus kongresmeņus par ASV un Baltijas valstu sadarbību (ALA mājaslapā alaua.org).

Atcerēsimies – ikviena balss ir svarīga, lai ASV valdība turpinātu veiksmīgu sadarbību ar Baltijas valstīm!

P.S. Amerikas Latviešu apvienība izsaka īpašu pateicību Apvienoto baltiešu komitejas (*JBANC*) stipendiātei un ALJA kultūras nozares vadītājai Madelēnai Miniātai, kuŗa lieliski tika galā ar organizatoriskiem jautājumiem un enerģiski darbojās, lai viss izdotos!

Krievijas naftas produktus. Viņš izteica atbalstu pastāvīgai ASV bruņoto spēku klātbūtnei Baltijas valstīs, bet tas būtu jāsašķano ar NATO virspavēlniecību. Deputāts Beikons šogad

smes senātoru Ričardu Durbinu notika 11. martā – Lietuvas Neatkarības atjaunošanas dienā. Saruna bija ļoti sirsnīga un personīga, baltieši no senātoru saņēma uzslavas par aktivitāti ASV. Se-

Pasniegtas Lielās
Mūzikas balvas
2020
3. un 8. lpp.

Ziņas
no Mineapoles
4. lpp.

Skolotāju
Jāni Krēsliņu
atminoties
5. lpp.

Juŗa Lorenca un
Kāŗļa Streipa
komentāri
11. lpp.

Numura intervijā –
sabiedriskā
darbiniece
Iveta Grava
13. lpp.

Jauna stipendija
Vītola fondā
15. lpp.

Pārdomas
16. martā –
Latviešu Leģiona
dienā
16. lpp.

Laika sports
17. un 20. lpp.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtīt materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256

LAIKS

50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laiksdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

«LAIKA» abonements maksā: ..... 3 mēnešiem ASV \$50.00
6 mēnešiem ASV \$100.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā ..... 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā ..... 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā ..... 3 mēneši \$75.00
6 mēneši \$150.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$93.00
6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Fonds "Sibīrijas bērni" aicina piedalīties sacerējumu un zīmējumu konkursos

25. martā pieminēsim 72. gadadienu kopš deportācijām 1949. gadā, bet šajā vasarā – 80 gadus kopš 1941. gada 14. jūnija deportācijām. Godinot izsūtītos un tos, kuri neatgriezās, fonds "Sibīrijas bērni" izsludina divus konkursus skolēniem un jauniešiem.

valsts un savas ģimenes vēsturi, stiprināt bērnus un jauniešus patriotisma jūtas un piederības izjūtu Latvijai.

Daudziem skolēniem ģimenē ir gan Sibīrijas, gan trimdas stāsti. Vēlamies mudināt bērnus interesēties par šiem stāstiem. Katru gadu 14. jūnijā

Sacerējumu konkursa žūrijas darbā piedalīsies Dace Terzena, Elita Veidemane, Gundega Repše, Ina Druvieta, Kaspars Pūce, Ligita Kovtuna, Liveta Sprūde, Undīne Adamaite. Zīmējumu konkursa žūrijas darbā piedalīsies Giors Geks, Ieva Jurjāne, Kaspars Zariņš, Māra Alena, Regīna Deičmane, Roberts Muzis, Vaira Cīrulle.

Galvenie sacerējumu konkursa vērtēšanas kritēriji būs darba oriģinālitāte, emocionālais vēstījums, literārais sniegums un valodas izteiksmība. Zīmējumu konkursā – ideja, tēmas risinājums, veiksmīga izteiksmes līdzekļu izvēle tēmas risinājumā, izmantotās tehnikas pārziņāšana un prasmīgs lietojums.

Labāko darbu autori tiks paziņoti š. g. 20. maijā.

Konkursu atbalstītāji: LR Kultūras ministrija, Aglonas novada dome, Cēsaines novada dome, Dundagas novada dome, Ilūkstes novada pašvaldība, Jelgavas pilsētas dome, Jēkabpils pilsētas pašvaldība, Kokneses novada dome, Krāslavas novada dome, Krimuldas novada dome, Līgatnes novada dome, Līvānu novada dome, Madonas novada pašvaldība, Mālpils novada dome, Priekules novada pašvaldība, Priekuļu novada pašvaldība, Rugāju novada dome, Rūjienas novada dome, Salas novada pašvaldība, Skrīveru novada dome, Skrundas novada pašvaldība, Tērvetes novada pašvaldība, Vaiņodes novada dome, Valmieras pilsētas pašvaldība, Viesītes novada dome, Viļakas novada dome, Alberts Liberts, Gizela un Maksis Strunski, Ilga Jašuka, Irēna Mangus, Marija Krūmiņa, Maruta Oša, Mārtiņš Kazainis, Raita Šusta, Ruta Ikauniece, Valdis Blūms, Vitolds Griņēvičs.

Informācijai:
Tālr.: +371 26598498,
sibirijasberni@gmail.com

Aicinām līdz š. g. 10. maijam iesūtīt darbus sacerējumu konkursam

"SIBIRIJAS BĒRNI 1941/1949 – TRIMDAS BĒRNI 1944" un zīmējumu konkursam "SIBIRIJAS BĒRNI 1941/1949"!

Sacerējumu un zīmējumu konkursu nolikumi
meklējami fonda "Sibīrijas bērni" mājaslapā:

[Sacerējumu konkursa nolikums 2021,](#)

[Zīmējumu konkursa nolikums 2021](#)

Konkursos darbus vērtēsīm trīs vecuma grupās. Katrā grupā pirmo trīs vietu ieguvējus apbalvosim ar naudas balvām un diplomiem. Abu konkursu laureātu darbi vai darbu fragmenti tiks publicēti interneta portālos, kā arī avīzē *Laiks*

Ar konkursiem vēlamies mudināt skolēnus izzināt mūsu

konkursu uzvarētāji tiek aicināti uz konferenci "Aizvestajiem", tiek izstādīti zīmējumi, lasīti fragmenti no sacerējumu konkursa uzvarētāju darbiem. Šogad, sakarā ar ārkārtas situāciju valstī, konferences norisi nevaram paredzēt, bet uzvarētāji tiks apbalvoti un darbi publicēti fonda mājaslapā, kā arī Latvijas medijos.

Nedēļas teikums

"Sliktākais, ko mēs kā sabiedrība varam darīt, ir izmantot šo cilvēku sāpes, salauztos likteņus, lai taisītu savu politisko kapitālu vai noniecinātu kādu citu. Manā skatījumā 16. martu vajadzētu atstāt tikai un vienīgi pašu leģionāru un viņu tuvinieku ziņā."

Juris Ulmanis, prof., zemessargs

Nedēļas gudrība

"Svarīgos dzīves brīžos dažkārt visparastākajā cilvēkā uzliesmo varonības dzirksts, kura līdz tam nemanīta gruzdējusi viņa krūtīs, un viņš paveic kaut ko tādu, par ko iepriekš nebūtu pat sapņojis un kas pēc tam viņam pašam liekas gandrīz vai neticami."

Michails Ļermontovs, krievu rakstnieks (1814–1841)

Pasniegtas Lielās Mūzikas balvas 2020

13. martā svinīgajā ceremonijā un koncertā Latvijas Nacionālajā operā tika paziņoti Lielās mūzikas balvas 2020 laureāti.

Nemot vērā Covid-19 pandēmijas ierobežojumus, šogad ceremonija notika bez publikas.

Tiešraidē to atspoguļoja

Latvijas Televīzijas 1. kanāls un Latvijas Radio 3 "Klasika"

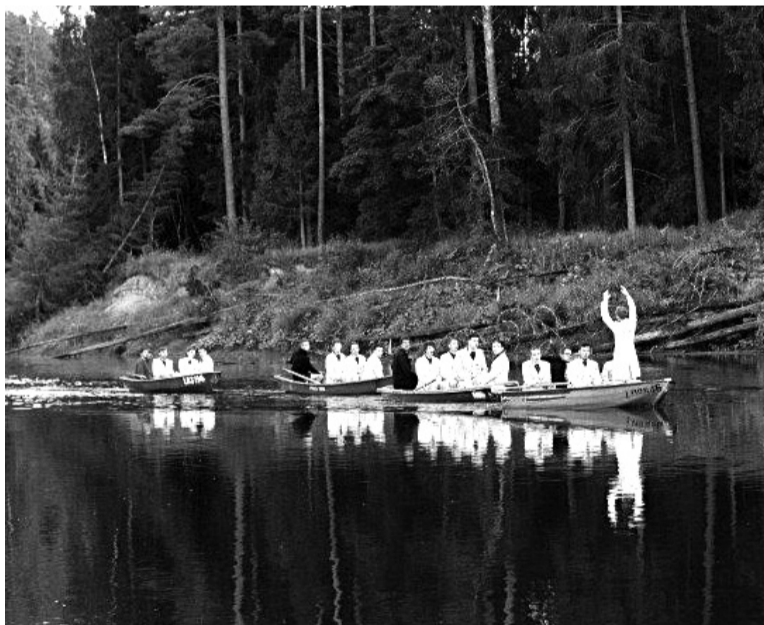
MĀRIS BINDERS

Speciālbalvu "Par radošu, drosmīgu un inovatīvu māksliniecisko darbību Covid-19 krīzes apstākļos" saņēma mūzikāli performatīvais piedzīvojums "Kamēr... upē", kas norisinājās 25. jūlijā Gaujas krastā. Rīkotājs – Cēsu Mākslas festivāls. Balvas pasniedzēja Valsts neatliekamās palīdzības direktore Liene Cipule: "Covid-19 pandēmija ir atstājusi dziļu nospiedumu kultūras un mākslas dzīvē. Tukšas skatītāju zāles, klusums aplausu un ovāciju vietā... Ir brīnišķīgi, ka radošie un kultūras cilvēki meklē jaunas iespējas, kā sa-

sniegt savu auditoriju, savus skatītājus. Un dara visu, lai māksla nepārstātu elpot..."

Cēsu Mākslas festivāla pārstāve Indra Lūkina: "Koris "Kamēr..." un Cēsu Mākslas festivāls daudzu gadu garumā ir izgājis cauri ugunij un ūdenim. Bet šajā gadījumā, runājot par koncertprojektu "Kamēr... upē", ūdenim ir bijusi izšķirošā loma". Bravo par drošsirdību, par radošumu, paldies festivāla tehniskajai komandai, bet īpaši tiem puisiem, kas, airējot pret straumi, spēja nogādāt dziedātājus pareizajā vietā un tieši pareizajā dziesmas taktī!"

(Turpināts 8. lpp.)

Artas Jēkabsones džeza koncerts „Vēstules uz mājām”

Mākslinieces ilgi lolotais projekts *Letters to Home* („Vēstules uz mājām”) beidzot skanēs *The Jazz Gallery* 25. martā *Live Stream Sessions* formātā tiešraidē un būs skatāms no jebkuras vietas pasaulē – <https://www.jazz-gallery.org/calendar/livestream-arta-jekabsons>.

„Vēstules uz mājām” ir multidisciplināra un bilingvāla orgānalmūzikas programma, kas galvenokārt ir balstīta uz vēstulēm, ko latvieši dažādos laika posmos ir sūtījuši cits citam. „Jau ir pagājis vairāk nekā gads kopš šī projekta tapšanas mirkļa, taču beidzot ir pienācis īstais laiks to atskaņot. Savā ziņā pat šķiet, ka šis projekts ir kļuvis vēl nozīmīgāks un pilnīgāks, jo, sēžot mājās un esot noslēgtam no pasaules

ierastās kņadas, ikvienam noteikti bija daudz pārdomu, ko gribētos izteikt. Un kāpēc lai tas nebūtu ar nelielu vēstuli sev vai kādam sev tuvam cilvēkam?” – saka autore.

„Es būšu ļoti priecīga un pagodināta redzēt arī Jūs tiešraides skatītāju un klausītāju pulkā! Šis projekts patiesi ļoti īpašs man pašai, un gribētos, lai tas sasniedz vairāk klausītājus, it īpaši šobrīd, kad tas ir iespējams ar interneta starpniecību. Vēlos arī minēt, ka *The Jazz Gallery* ir bijusi mans iedvesmas avots ik nedēļu šajā pandēmijas laikā, man ir bijusi iespēja klausīties viņu veidotās koncertprogrammas un būt daļai no tās arī ar citiem saviem projektiem, kas šobrīd ir klausāmi/skatāmi viņu archīvā.”

Ieskandināsim pavasari kopā ar izcilo pianistu, starptautisko konkursu un Latvijas Lielās mūzikas balvas laureātu **Andreju Osokinu!** Amerikas latviešu apvienība 70 gadu jubilejas pasākumu ciklā piedāvā iespēju baudīt lielisku koncertu tiešsaistē.

Andreja Osokina solo programmā satiekas divu mūzikas lielvalstu klaviermūzika. Šis satikšanās laikā klausītājiem atklāsies milestības noslēpums, kas slēpjas mūzikas skaņās. Talantīgā latviešu pianista izpildījumā mums būs iespēja sadzirdēt negaidītas paralēles starp amerikāņu un latviešu klaviermūzikas noskaņām un motīviem 20. gadsimtā.

Pēc koncerta notiks tiešsaistes saruna ar pianistu Andreju Osokinu, kuŗas laikā būs iespēja uzdot māksliniekam jautājumus.

Sarunu vadīs muzikoloģe **Liene Jakovļeva**.

Datums: sestdien, 2021. gada 27. martā.

Laiks: 13:00 EST; 12:00 CST; 11:00 MST; 10:00 PST; 9:00 AST; 8:00 Hawaii-Aleutian Standard Time.

Lūdzu apmeklējiet ALA mājaslapu www.alausa.org, lai uzzinātu detaļas par pieslēgšanos ALA tiešsaistes pasākumam!

Draudzīgais aicinājums Mineapoles – St. Paulas latviešu skolā

INDRA HALVORSONE

Ja nebūtu pandēmijas, šī raksta nosaukums būtu citāds – Mineapoles – St. Paulas latviešu skola Draudzīgajā aicinājumā svin skolas 70. gadu jubilejas balli... Tāds raksts – un tāda balle – noteikti arī būs, – bet tad, kad bez bažām varēsim atkal

dzēklus un – galvenais – laiku un sirdsdegsmi, lai skola uz brīvprātības pamatiem varētu turpināties jau 70 gadus. 1951. gada 4. februārī skola sāka savu darbību pirmās pārzines Valērijas Langinas vadībā, sākotnēji kā Mineapoles – St. Paulas

Kalniņš vada latviešu valodas grupu. Šogad, pateicoties tehnoloģiju iespējām, Latviešu valodas aģentūras un ALAS īpašajam finansiālajam atbalstam latviešu skolām, stundas vada arī divas skolotājas no Latvijas, kā arī mākslas skolotāja Linda

Skolēnu priekšnesumi arī bija joki – tie bija mazi joki ar vārdiem un burtiem. Tā, piemēram, bērni nolāsīja teikumus, kur visi vārdi sākas ar vienu un to pašu burtu, vai tekstā visi vārdi sākas ar burtu alfabēta secībā. 7. klases skolēnu teiku-

pateicīgi par to!

Noslēgumā pārzine teica paldies vecāku padomei un tās priekšsēdei Evai Tonei par interesantu ideju tradicionālo pusdienu un gardumu tirdziņu pandēmijas apstākļos aizstāt ar iepriekš pasūtāmu gardumu

Anita un Baiba cep pīrāgus

Priecīgie saņēmēji

nākt kopā un svinēt varenu notikumu – skolas pastāvēšanas 70. gadu jubileju. Pagaidām turpinām būt kopā “lodziņos” – gan mācībās, gan svētkos.

30. janvārī, skolas Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā, lodziņos pulcējās skolas saime, viesi – bijušie skolēni, skolotāji, plašāka latviešu sabiedrība un mūsu īpašais viesis no Latvijas – dzejnieks Kārlis Vērdiņš. Sākumā viesus sveicināja jaunākie skolas bērni – sagatavošanas klase sk. Zanes Krameris vadībā.

Skolas pārzine Indra Halvorsone teica paldies visiem, kuŗi 70. gadu garumā pielikuši roku, enerģiju, finansiālos li-

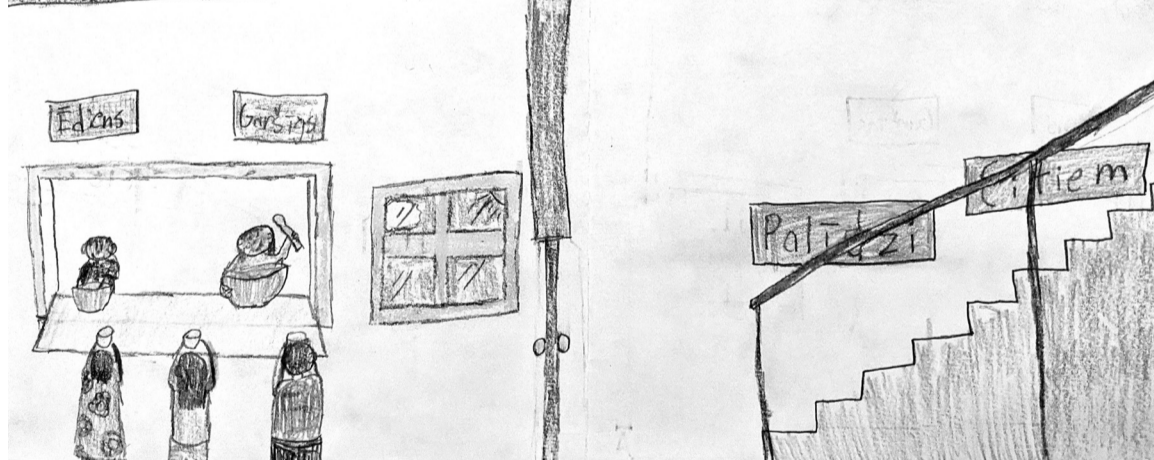
Latviešu ev. lut. draudzes svētdienas skola.

Pārzine īsi iepazīstināja ar skolu 2020./21. mācību gadā – skolā mācās 36 skolēni: skolā ir 2./3. klase, ko vada sk. Kira Birmane, 5. klase, kuras audzinātāja ir sk. Laila Švalbe, 7. klase, kuras audzinātāja ir sk. Ingrida Erdmane, kā arī šī gada topošo absolventu klase, ko vada sk. Indra Halvorsone un sk. Kristīne Girbe.

Skolā kokles spēli māca (tagad Zoom!) sk. Zinta Pone, sk. Benjamiņš Alļe māca dziedāšanu un, pēc māc. Daga Demandta pārņemšanas uz Toronto, Bens vada arī ticības mācības un ētikas stundas. Sk. Pēteris

Palīgi un sniegavīrs

Taļa Birmaņa zīmējums

Treija no Teksasas (viņas vadībā skolēnu veidotos *ex libris* un ilustrācijas Kārļa Vērdiņa poēmai “Dilles tante” varēja redzēt sarīkojuma laikā)

Dzejnieks Kārlis Vērdiņš pirms uzstāšanās Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā vadīja nodarbību skolas bērniem, kuŗā bērni drosmīgi ķērās pie dzejoļu rakstīšanas. Un sanāca labi! Savu programmu sarīkojumā dzejnieks bija nosaucis “Joki mazi” un iepazīstināja mūs ar kaut ko pavisam jaunu un nebijušu – *ready made* dzeju no jaunākā dzeju krājuma “Gatavā dzeja”.

mos visi vārdi sākas ar burtu *p!* Pamēģiniet arī jūs tādus teikumus izveidot – būs jautri! Iedvesmai 2./3. kl. skolēna Rolandas Kalniņa teikums: “Siguldas sanatorijas sarga suns Sūsis, sēžot smiltis, smilksējā skaudru serenādī”.

Programmas “nagla” bija skolas ģimeņu izveidotā un Zintas Pones tehniski kopā saliktā “Dievs nosvieda bumbul’ zemē” dziesma (oriģināli to dzied grupa “Trīs no Pārdaugavas”). Dziesma patika gan dalībniekiem, gan viesiem.

Līdzīgi kā citugad, skola saņēma ziedojumu no Latviešu Kreditsabiedrības – esam ļoti

komplektu. Tika sagatavoti 42 maisiņi ar rupjmaizi, kāpostiem, pīrāgiem, medus kūku un frikadeļu zupu! Paldies čaklajai komandai, kas sagatavoja šos gardumus, īpaši Anitai Jurēvičai, Evai Tonei, Baiba Rudzītei, Inesei Dulbei un Kristīnei Girbei. Svētdien bija liels prieks tos baudīt. Dažiem saņēmējiem pat tika īss deju priekšnesums no tiem, kas gardumus pienesa pie automašīnas.

Bija jauks Draudzīgais aicinājums “lodziņos”! Gaidīsim pandēmijas beigas un iespēju godam nosvinēt skolas 70. gadu jubileju!

JURIS
ULMANIS,
zemessargs,
professors

Mēdz teikt, ka skolēni labākos skolotājus pa īstam novērtē vien tad, kad pabeiguši mācības. Atskatoties pagātnē uz savām skolām gaitām, varu tam simtprocentīgi piekrist. 17. februārī 96 gadu vecumā Aizsaulē aizgāja mans latviešu vidusskolas Ņujorkā skolotājs – vēstures un mākslas vēstures pētnieks, bibliografs un dzejnieks Jānis Krēslis. Sērojot par intelīģentā patsniedzēja nāvi, atcerējos visus skolotājus, kuri veidojuši manu raksturu un latvietību. Un iedomājos arī par to, kā saraustītā mācīšanās pandēmijas laikā ietekmēs šodienas skolēnu attiecības ar viņu skolotājiem.

Neņemšos salīdzināt skolotāja pienasumu pēc kara brīvprātīgā trimdas skolā un šodienas vispārīgā mācību iestādē – tās nav salīdzināmas lietas. Es piedzimu Ņujorkā pusotru desmitgadī pēc Otrā pasaules kara beigām. Mana vecmāmiņa kopā ar trīs bērniem ASV lielākajā pilsētā bija ieradies no bēgļu nometnes 1950. gadā. Viņa bija devusies bēgļu gaitās, jo vectēvu, Latvijas armijas virsnieku no Litenes izsūtīja uz Sibīriju, un pārējo ģimeni, visticamāk gaidītu tāds pats liktenis.

Tolaik Ņujorkā jau bija izveidojusies paliela latviešu kopiena, kas palīdzēja jaunajiem iebraucējiem iedzīvoties jaunajā mītnes zemē. Kopienas sabiedriskā dzīve galvenokārt notika baznīcas pasākumos, un tās organizēšanā liela loma bija mācītājiem. Arī mums, tā laika bērniem, plašāka izpratne par Latviju veidojās

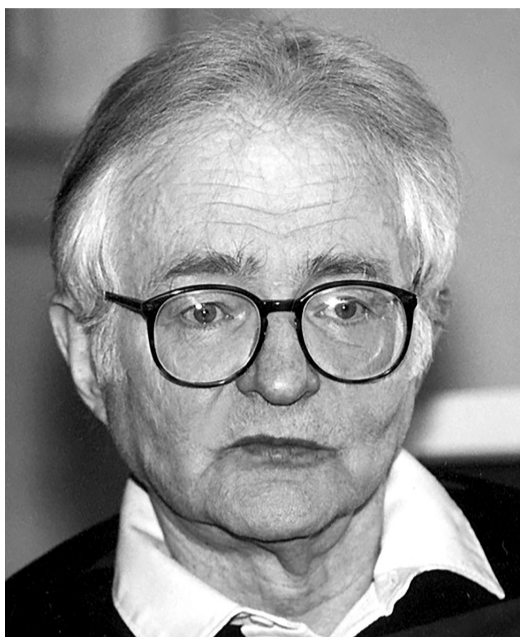
Ņujorkas evaņģēliskās luterāņu baznīcas draudzes latviešu skolā, kur pamatskolēniem mācības notika sestdienās, bet vidusskolēniem – piektdienu vakaros. Turpat notika skautu pasākumi un tautasdeju mēģinājumi, ko bērniem sabiedriskā kārtā organizēja kopienas pieaugušie savā brīvajā laikā.

Latviskuma saglabāšana, atmiņas par dzimteni un vēlme būt latviskā vidē bija galvenie dzinuli, kas saturēja kopā mūsu un daudzas citas trimdas kopienas. Tajās valdīja uzskats, ka katram trimdas latvietim jādara viss iespējams, lai uzvarētu komūnismu un atgūtu brīvību Latvijai. Mums, tā laika bērniem un jauniešiem, Latvija bija mītiska, netaustāma vieta, taču skaistais sapnis aizrāva, un mēs tam ticējām.

Tā kā latviešu skolā nodarbināšana notika brīvajā laikā, nevarētu teikt, ka bijām paklausīgi un centīgi skolēni. Pēc mācībām «īstajā» skolā gribējām daudzies ar amerikāņu draugiem un bieži vien nepildījām latviešu skolotāju uzdotos mājas darbus. Tagad, atskatoties uz tiem laikiem, skaidri saprotu, ka pret mācībām noteikti vajadzēja izturēties nopietnāk. Taču skolotāji atmiņā palika. Gan pamatskolas audzinātāja Nanija Pētersone, gan prāvests Alberts Ozols, kurš man visu mūžu bija taisnīga un godīga vīriete paraugs. Un, protams, mans vidusskolas patsniedzējs Jānis Krēslis, seniors.

Krēslis kungs bija intelektuālis. Viņš pat izskatījās kā īsts

professors. Tolaik strādāja par bibliografu un informācijas speciālistu ASV Ārpolitikas padomē Ņujorkā, kā arī līdztekus bija Ņujorkas Publiskās bibliotēkas padomnieks Baltijas vēstures un grāmatniecības jautājumos. Sko-

lotājam nebija viegli ar mums, 11 vidusskolniekiem, taču viņš neatlaidīgi centās parādīt mums citādu skatījumu uz Latviju. Lika lasīt trimdas latviešu skolām netaisīgu autoru – Čaka, Alunāna, Brīvzemnieka, Klīdzēja, Egliša, Soduma un Kronberga – darbus, kā arī padomju Latvijas dzejnieku un rakstnieku veiku. No viņa dotajām grāmatām 1970. gados iepazīnu Vācieti, Ziedoni un Zālīti.

Krēslis kungs ļoti daudzus pieņēmus par latvietību manā

tiņa galvā apgriezta kājām gaisā. Viņš bieži jautāja – ko tu domā par to, vai šo? Viņš lika mums domāt un diskutēt. Es tolaik neapvēru, ka viņš bija liels dzejnieks, rakstnieks, un pētnieks.

Reiz biju skolotāja dzīvokli

kunga ietekmē es tuvāk iepazīnu Latviju. Nebūs pārspilēti teikt, ka manā lēmumā pēc Latvijas neatkarības atgūšanas atgriezties senču dzimtenē lielu nozīmi spēlēja tieši skolotāja Krēslis stundās uzrunātais. Manuprāt, tas ir spēcīgs pierādījums tam, cik lielā mērā skolotājs spēj veidot skolēna uzskatus.

Esmu ļoti priecīgs, ka pēc skolas pabeigšanas saikne ar skolotāju nepārtrūka. Laiku pa laikam sazinājāmies un vēl nesēn līdz ar apsveikumu 95 gadu jubilejā uzrakstīju, cik ļoti pozitīvi viņš ietekmējis manu dzīvi un iemācījis skatīties uz neordināro.

Pēdējo reizi Krēslis kungu fiziski satiku pirms gadiem piecpadsmit, kad viņš Rīgā prezentēja vienu no savām grāmatām. Starp puļiem, kas grasījās tikt pie viņa, skolotājs mani atpazīna, piesauca tuvāk un lepnī stāstīja apkārtējiem: “Juris ir mans skolnieks!”

Domājot par Jāņa Krēslis, seniora ietekmi uz manu vērtību sistēmu, silti aicinu visus šodienas skolēnus paskatīties uz skolotājiem citādām acīm. Nevis tikai kā uz speciālistiem, kuri māca kāda mācību priekšmeta vielu, bet kā uz zināšanu un pieredzes bagātiem cilvēkiem, kuri spēj iedot daudz vairāk, nekā pieprasa mācību programma. Ģimenes ielikta vērtību sistēma ir svarīga, taču skolotāji spēj piedāvāt atšķirīgu skatījumu, kas paplašinās redzeslokus. To pa īstam novērtēsiet vien pēc skolas absolvēšanas.

Latviska vide studentiem Amerikā

No 1966. gada studentiem ASV radās iespēja iegūt akadēmiskas zināšanas latviešu valodā, piedaloties akreditētos lat-

viešu valodas vasaras kursos Rietummičiganas Universitātē (RMU). Šī ideja dzima Valdim un Lalitai Muižniekiem, un ko-

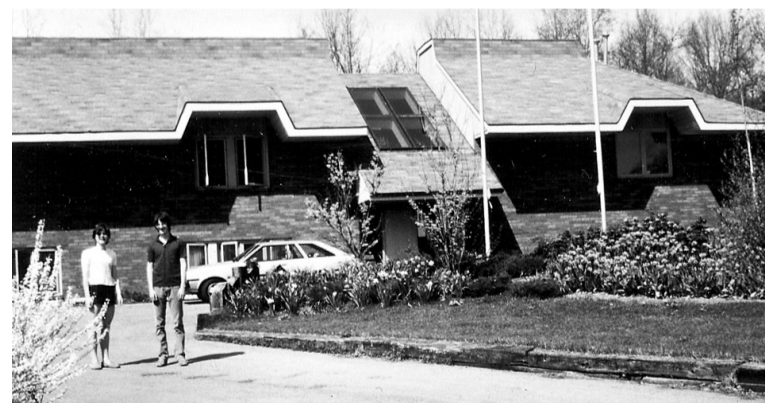
pīga, neatlaidīga darba rezultātā tā tika paplašināta – 1981. gadā RMU tika izveidota pilna akadēmiskā gada latviešu studiju

programma, kurā mācības notika galvenokārt latviešu valodā. Līdz ar to radās doma, ka studentu mācības veicinātu arī

izveidojās visplašākā latviešu bibliotēka ASV. Līdz 1993. gadam tā bija mājvieta gandrīz visiem RMU Latviešu studiju

Ķekatnieki Latviešu studiju centrā 1982. gada novembrī. “Minor” studiju programmas dalībnieki. Ķekatnieki ar Latviešu studiju centra brauciņu brauca apciemot un pārsteigt Kalamazū latviešus. 1. rindā: Lilija Šneidere, Silvija Lāčkāja, Aija Auziņa, Laura Purīna, Edgars Stūrāns. 2. rindā: Daina Vītola, Kārlis Freibergs, Liene Ozola, Anita Nāgele, Juris Bļodnieks, Anna Šrādere, Artis Rumpēters, Samuēls Knoch (lāča tērpā) // FOTO: no mūzeja “Latvieši pasaulē” krājuma. Lienas Kalniņas dāvinājums

Latviešu studiju centrs Mičiganā, centra ēka 1986. gadā // FOTO: no mūzeja “Latvieši pasaulē” krājuma. Maijas Hinkles dāvinājums

dzīvošana un saimniekošana kopā, latviskā vidē. Šī ideja guva atsaucību Amerikas latviešu apvienībā (ALA) un Latviešu nacionālajā apvienībā Kanādā (LNAK), un sākās darbs pie latviešu studentu mītnes būvniecības. Lielu daļu no līdzekļiem saziedoja latviešu sabiedrība, un latviešu talcinieki uzbūvēja gandrīz visu ēku paši savām rokām. Mītnes ēkā, kurā tika nosaukta par Latviešu studiju centru (LSC), notika dažādi sarīkojumi, semināri un ar laiku

programmas studentiem. Kad līdz ar Latvijas neatkarības atgūšanu latviešu studentu skaits RMU samazinājās, LSC sāka apdzīvot studenti, kas piedalījās jaunizveidotajā Baltijas studentu programmā. 1996. gadā ēkas formālais īpašnieks Amerikas latviešu apvienība studiju centru pārdeva kādai ASV sieviešu korporācijai.

Sagatavoja M. Auliciema,
izmantojot Lalitas Muižnieces
atmiņas

GUNĀRS
FRICSONS

(Continued from No.10)

**THE PRICE
OF OPPRESSION**

There was little left of Vera's friends and family in Latvia. Only her memories had followed her to America. Her father and brother never returned home and passed away in Siberia. After 45 years in Siberia, in the early 1990s, her older sister Ilze did return to Riga, but she passed away shortly after that. Her younger sister, Erika, a nurse at a military hospital, was shot and killed in the fall of 1944 by the Red Army. Her Goddaughter Baiba emigrated to England. Her Godson Peteris and his mother, initially went to Sweden. Rasma had hoped to return home to her husband, Oto from there. They ended up in Toronto, Canada.

My mother's cousin Andrejs, son of her father's brother Karlis, and his wife, Velta lived on the farm next door to my grandfather. They were rounded up in 1949 and were part of the 1949 mass deportation of Latvian farmers to Siberia. Their three daughters, Dzintra, Vija and Lasma, were born there. The family was allowed to return to Latvia in the early 1960s.

Next, we visited the village of Lauciene, known as Nurme back in my mother's youth.

There, I found unexpected family memories. For some forty years before he retired and moved to the farm, my grandfather had been the pagasta sekretars/ county secretary. My mother and her siblings, Ilze, Oto and Erika had grown up in the village.

When we visited the village community center, a photograph hanging on the wall in the community room caught our eye. There was my grandfather with his three teenage daughters, Ilze, Vera and Erika. Taken some time in the early 1930s, the photograph of the long-time county administrator and founder of the village library had found a good home in the community center. Yet, the communists had decided that this one-time community leader was a threat to communism, and they had sent him away from his homeland to live and die in Siberia.

When I lived at home in Grand Rapids in the 1950s and early 1960s and especially during our walks to the market, my mother would talk about growing up in the village. The great snowstorms that covered the windows and rose to the rooftop. The sleigh rides with her siblings. A smile came to her face when she talked about the fruit and vegetable garden behind their home. The cherries, strawberries, and tomatoes were as big as watermelons and twice as juicy.

More of a conspiratorial look

A TALE OF DISPLACED PERSONS: IF YOU DON'T GO HOME FROM DP LAND, WILL YOU EVER GO HOME?

crossed her face when she talked about the pagasta, county telephone exchange, a long-discarded technology. Back then, telephone operator's connected parties. A lost but unneeded art today. Vera and her sisters helped operate the telephone exchange and found it difficult not to listen in on private con-

but the clothes on their back and told to start over.

In those fifty years in exile, my mother had lost her family, friends and her real life.

FOLLOWING THE FAMILY TRAIL TWO: LIEPAJA

From Northern Kurzeme, we, my wife Maija and grown children, Eriks and Larisa, went to

here. In 1940, when Voldis fled Liepaja to avoid arrest and deportation to Siberia by the communists, he found refuge with Irme and her forest ranger husband, Oscars. They lived near Dzelzams amid the thick forests in that region of Latvia. Living in that forested and lightly populated part of Latvia with his aunt and uncle, my father was spared from living in the forest, a fate that befell a few thousand other Latvians.

Even when he was hiding, Aunt Irme told us when we visited, "Your father, Voldis kept a small satchel by his bed in case the communists found him and took him away."

Can we really understand today, in America, what it is to live like that? Live, day-to-day in fear in one's homeland? If captured, sent to a slave labor camp in Siberia? I can't.

In 1944, when the communists followed the Red Army back to Latvia, Aunt Irme's husband was arrested by the communists. Turned in by an informer looking for favors from the communist administrators, he was sentenced to ten years at

hard labor. After ten years in Siberia, he was released and returned home.

Voldis wasn't the only one who sought refuge in 1940 from the communists. My Chicago friend, Janis "Jocko" Berzins father, Edgars Berzins had been a judge in Saldus and Liepaja. When the net of the communist regime in Latvia expanded and more and more government officials were arrested and deported to Siberia, Berzins, fearing for his life, found refuge on his wife's property, Janmuiza near Cesis.

JUMPING TO THE 1990s: PART TWO

The thick silence that had settled over the dining room table in 1997 when I had asked my parents if they wanted to go to Latvia lingered. So, I tried to pull them out of their past and bring the conversation back to life. What came next surprised me.

"If it wasn't for you," my mother said, avoiding eye contact, "we would have gone home."

"From Germany?" I asked but I already knew. "To Latvia?"

(To be continued)

Voldemāra un viņa mātes passes foto

versations. Their giggles gave them away, my mother would say with a smile. Those memories always cheered my mother up and brought a smile to her face, in an otherwise drab week.

As we left the Lauciene community center, my mother's memories stayed in my mind. Many years had passed since the 1920s and 1930s, when the teenage sisters and their brother had lived here and walked the streets that I was walking now.

The years bring with them change in nature's order but not all things change. Looking around me, I doubted that much had changed in the past sixty years in this quiet village, hidden away in Northern Kurzeme.

Or on the farms, fields and forests that surrounded the village, or my grandfather's farmland. Silently guarding my grandfather's and his brother's land, like well-disciplined sentries was an ageless, sturdy tree line, the first sign of a thick and long-lived forest.

Not everything, of course, had been left intact. Cut out, like carved out by a knife, from this age-old, peaceful scene, was my grandfather's farm home. Even its foundation, with its deep basement for storing fruits and vegetables, had disappeared.

Through the trees that lined the village street, I looked up at the deep blue Northern Kurzeme sky and watched mounds of pure white, clouds float by and disappear. Life moves on.

The world of my grandfather, from what I could tell, had been a quiet, idyllic world that had been interrupted and over-run by invaders and pillagers. Family, like our relatives, friends and neighbors had been plucked out of their homeland and sent to slave labor camps or dumped someplace in Siberia with little

Liepaja. My parents had lived, worked, met and married there. I was born in Liepaja and was christened at St. Anne's church. We lived in an apartment house on Uliha Street near the Baltic Sea.

After a short walk down tree lined Uliha Street, we came to the three-story brick apartment building. Studying it, I doubted that it had changed much from the early 1940s, but the exterior could have used a few new bricks.

If my parents had come with us to Latvia in 1998, and stood on Uliha Street, what kind of memories would that bring back?

My father was born in Liepaja. He was an only child, but his father had four brothers and a sister. His mother Anna had three sisters, Marija, Irme and Frida. Marija was the mother of Egils, who in 1944 had been drafted into both the German and Soviet armies, which I wrote about before. Marijas's husband, Eduards, was a Lieutenant Colonel and was assigned to the war college. In June 1941, at the beginning of the mass deportations, he like other officers, was arrested and deported to the Soviet Union. He later was executed. In that first Soviet occupation of Latvia (June 1940 to June 1941), over 1,000 officers were arrested, sent to Siberia or disappeared.

Marija and her daughter, Inese, like us, left Latvia for Germany in the fall of 1944. They emigrated in 1949 and settled in New Jersey.

In 1997, we drove to Jekabpils to visit my father's Aunt Irme and her family. Besides being his aunt, Irme was also his God mother. Her oldest daughter, Ruta was his God daughter. There was a bit more history

LAPA MŪZEJS MARTĀ

LATVIEŠI PASAULĒ
MŪZEJS UN PĒTNIECĪBAS CENTRS

Sienas sega "Dieva Pasaule",

audusi Pauline Skrupškele Mičiganā, ASV

Audēju darbnīca Ulmas bēgļu nometnē Vācijā 1949. gadā. Pauline Skrupškele pie vērpšanas ratīņa // FOTO: no Ilzes Skrupškeles personīgā arhīva

Paulinei Skrupškelei (1916-1977) radās interese aušanā un vērpšanā Vācijas bēgļu nometnēs. Dzīvojot ASV, viņa strādāja par skolotāju. Šo krāšņo sienas segu ar latvju rakstiem (izmēri 3.2 x 1.5 metri) Pauline auda kā studiju darbu maģistra gradam mākslas pedagoģijā Rietummičiganas Universitātē un 1967. gadā par to saņēma Amerikas latviešu apvienības Kultūras fonda goda balvu daiļamatniec-

cībā. Pēc Paulines nāves viņas meita Māra aizdeva šo segu Latviešu Studiju centram Kalamazū, Mičiganā, kur tā greznoja ēkas kāpņu telpu vairāk nekā 10 gadus. Paulines meita Ilze atceras lielo darbu, ko viņas mamma ieguldīja segas darināšanā: "... viņa ar dakšīņu to dziju iestrādāja. Viņai pagāja astoņas stundas, kamēr vienu collu gāja – gāja no vienas puses uz otru, tur bija liela pacietība vajadzīga!"

Pasniegtas Lielās Mūzikas balvas 2020

(Turpināts no 3. lpp.)

Ceremonijas vadītāju lomās iejutās skatuves pieredzes bagātais diriģents Ints Teterovskis un televīzijas personība Eva Johansone. Balvu pasniedzēji bija Valsts prezidents Egils Levits, kultūras ministrs Nauris Puntulis (NA), ārsti, uzņēmēji.

Kultūras ministrs Nauris Puntulis: “Šī gada laikā esam piedzīvojuši, centušies pārvarēt, atrast jaunus kultūras procesa modeļus situācijā, kādu līdz šim nespējām pat iedomāties! Tagad ir lielās pauzes laiks, kad tā no ceturtdaļas kļuvusi par pusnots, dažbrīd – veselās nots pauzi. Bet šī pauze ir papildīta un iekšējās spriedzes, intelektuālā procesa piesātināta – gluži kā Arvo Perta darbos. Esmu pateicīgs visai mūziķu saimei par radošumu, spēku, nezūdošu enerģiju laikā, kad strauji modulējam no darbības “rādīt” klasiskā izpratnē uz “radīt un rādīt” atbilstoši laikam!”

Šajā reizē kategoriju sadalījums atšķirās no ierastā. Pandēmijas ierobežojumi radīja būtisku ietekmi uz lielas formas skatuves uzvedumu veidošanu. 2020. gadā netika sasniegts pietiekams skaits atbilstošu izrāžu, lai būtu lietderīgi piešķirt apbalvojumu kategorijā “Gada uzvedums”. Taču žūrija konstatēja vērā ņemamu vairāku individuālu mākslinieku programmu skaita pieaugumu, tālab kategorijā “Par izcilu sniegumu gada gaļumā” šoreiz pie balvas tika divi laureāti.

“Par mūža ieguldījumu” tika sumināti komponists Imants Kalniņš un diriģents Aleksandrs Viļumanis.

Imanta Kalniņa daiļrade aptver ļoti plašu un daudzveidīgu žanru spektru – no estrādes dziesmām līdz operām, no mūzikas kino un teātrim līdz simfonijām, izcilā melodiķa darbi kļuvuši par spilgtiem sava laika simboliem un laika gaitā folklorizējušies un turpina uzrunāt tieši un iedvesmojoši arī šodien.

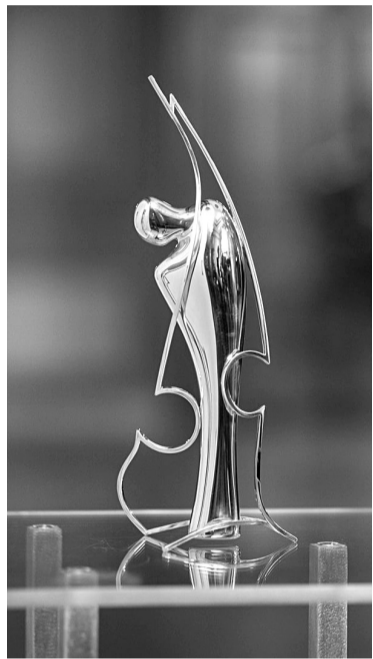
Maestro Aleksandrs Viļumanis ierakstījis spilgtu lappusi Latvijas mūzikas un opermākslas vēsturē. Diriģenta radošajā purā ir ap 70 operu un 30 baletu, milzums daudz simfonisko partitūru, goda vietā allaž liekot latviešu komponistu skaņumākslu.

Katēgorijā “Gada koncerts” laureāta godā tika Elinas Garančas un pianista Malkolma Martino koncerts Liepājas koncertzālē “Lielais dzintars” 2020. gada 10. oktobrī. Pasniežot balvu koncerta rīkotājam, koncertzāles “Lielais dzintars” valdes loceklim Timuram Tomsonam, diriģents Mārtiņš Klišāns sacīja: “2023. gadā mēs svinēsim 150 gadus mūsu Dziesmusvētku tradīcijai. Ja skatās uz to vēsturiski, ceļš līdz mūsdienām nebūt nav bijis un arī tagad nav rozēm kaisīts. Pagājušais gads akadēmiskai mūzikai ir bijis smagu pārbaudījumu pilns. Neskatoties uz īpašajiem apstākļiem, mēs esam bijuši liecinieki ļoti skaistiem un izciliem mūzikāliem mirkļiem. Ir bijušas maģiskas,

emocionālas, unikālas tikšanās. Par laimi, jau sen, pirms visu lielo nelaimju sākuma, mēs esam saņēmuši kārtīgu kultūras poti, kuņas iedarbība ir simtprocentīga un kuņas derīguma termiņš nebeigsies nekad!”

“Par izcilu sniegumu gada gaļumā” Lielo Mūzikas balvu 2020 saņēma Maestro Raimonds Pauls un pianiste Agnese Egļiņa.

Apbrīnojami bagātīgs un daudzveidīgs ir Maestro devums aizvadītā gada koncertdzīvē spēlēts Rīgā, Liepājā, Rēzeknē, Jūr-

Mūzicē Kristīne Balanas

malā, Ventspilī un vēl daudzviet citur, sniedzot kopumā vairāk nekā 50 (!) māksliniecišķiski augstvērtīgus koncertus! Līdzās ievēribas cienīgai sadarbībai gan ar jauniem talantiem, gan pieredzējušiem džeza mūziķiem, Maestro veidojis īpašas koncertprogrammas kopā ar pasaules mēroga zvaigznēm – ērģelnieci Ivetu Apkalnu un mecosoprānu Elinu Garanču. Īstenojis arī oriģinālu kinomūzikas projektu, saspēlējoties ar *Sinfonietta Rīga* mūziķiem un Latvijas Radio bigbendu, kas Raimondam Paulam bijis uzticams sabiedrotais arī dzīvē vairākos citos aizraujošos skatuves piedzīvojumos. Neaizmirstami mūzicēti arī kopā ar LNSO un diriģentiem Andri Pogu un Jāni Stafecki, un tad vēl

Raimonds Pauls saņem Publikas simpātiju balvu

Kultūras ministrs, operdziedātājs Nauris Puntulis

lieliskā sapratnē ar aktieri Andri Keišu un trompetistu Oskaru Ozoliņu izspēlēja fantāzija par Ojāru Vācieti “Sunī arā nedzēnāma nakts”.

No nepieredzētām stāvovājām Šanhajā līdz nerimstošiem aplausiem Liepājā un Rīgā, no žilbinošiem solouznācieniem līdz izcilām kameramūzikas programmām un no uzstāšanās izpārdotās koncertzālēs līdz mūzicēšanai izstāžu zālēs un tiešraides apstākļos, spilgti interpretējot kā klasiskas vērtības, tā iepazīstinot ar jaundarbiem – tik raibi bagātīga un daudzveidīga bijusi pianistes Agneses Egļiņas koncertdzīve 2020. gadā.

“Par izcilu darbu ansambli” sudraba statuete nonāca trompetista Jāņa Porieša rokās. Jānis

Porietis savu trompetes skaņu līdz žilbinošam mirdzumam pulējis studijās pie amata lietpratējiem Latvijā, Holandē, Somijā un ASV, kur Kanzasas universitātē ieguvis doktora gradu. Ņujorkas Kārnegi zālē sajūsmnājis kritiķus un *Kansas Brass Quintet* sastāvā pamanījies mūzicēt arī Baraka Obamas inaugurācijas parādē. Par spīti kārdinošiem darba piedāvājumiem Amerikā un Ķīnā, Jānis Porietis atgriezās Latvijā, lai spordinātu mūzikas dzīvi mums līdzās.

Par katēgorijas “Gada jaun-darbs” laureātu kļuva Pēterā Vaska Sestais stīgu kvartets. Apgarotu skaistumu izstarojošais stīgu kvartets vēsti par atvadišanos, atskatīšanos, aiziešanu un satikšanos jau citā esībā... Kom-

ponista emocionāli nospriegotā mūzikas izteiksme te savijas ar atsaucēm uz dižā Ludviga van Bēthovena pār pasaulīgo mūziku un uzrunā tieši un ļoti personiski. Opuss tapis pēc pasaulslavenā Berlīnes stīgu kvarteta *Artemis* pasūtījuma un pirmatskaņojumu tā fantastiskajā lasījumā piedzīvojis “Rudens kameramūzikas festivālā” – Liepājas “Lielajā dzintarā” izskanot 2. oktobrī un dienu vēlāk aizkustinot, savīļņojot un mierinot arī Dzintaru koncertzālē.

Katēgorijas “Gada jaunais mākslinieks” laureāts ir koļa “Kamēr...” diriģents Aivis GreTERS.

Viņš 2020. gadu iesāka ar veiksmīgu startu pie LNSO diriģenta pulsts koncertā “LeNeSOns un Mocarta opera” un turpināja, dedzīgi strādājot ar kvēli milēto kori “Kamēr...”. Kopš 2018. gada Aivis ir tā māksliniecišķiskais vadītājs un galvenais diriģents un aizvadītajā gadā spilgti pierādīja, ka arī sarežģītos apstākļos koļmūzikai ir jāturpina skanēt. To apliecināja gan viņa vadītais mūzikāli performatīvais piedzīvojums “Kamēr... upē”, kas Cēsu Mākslas festivāla apmeklētājus Gaujas krastos savīļņoja 25. jūlija vakarā, gan monumentālais koļa 30. jubilejas koncerts *Lux aeterna* 12. septembrī, kura skanējumu Rīgas Domā kuplināja krāšņā sadziedāšanās ar *Sinfonietta Rīga* instrumentu balsīm. Aivim Greteram piemīt ne vien slavējama radošā degme un mērķtiecība, bet arī tālredzība un spēja lielajā kopainā pamanīt pat vissmalkākās detaļas.

“Par izcilu interpretāciju”

Lielo mūzikas balvu 2020 saņēma dziedātājs Aleksandrs Antonņenko un pianists Reinis Zariņš. Balva piešķirta par Richarda Štrausa un Richarda Vāgnera mūzikas atskaņojumu “Jūrmalas festivāla” noslēguma koncertā 4. augustā Dzintaru koncertzālē.

“Publikas simpātijas” balsojumā, kas norisinājās vadošajā ziņu medijā “Delfi”, visvairāk punktu ieguva Maestro Raimonds Pauls. Tēlnieka Gata Erdmaņa radīto “Izcilības sfēru”, diplomu un tradicionālo torti komponistam pasniežot diriģents Kaspars Ādamsons.

Lielā mūzikas balva (LMB) ir augstākais Latvijas valsts apbalvojums mūzikā. LMB organizē VSIA “Latvijas Koncerti” sadarbībā ar Kultūras ministriju.

1993. gadā Latvijas Republikas Kultūras ministrija, pēc toreizējā kultūras ministra Raimonda Paula iniciatīvas, pieņēma lēmumu ik gadu izcilākos sasniegumus mūsu valsts mūzikas dzīvē godināt ar speciālu balvu. LMB augsto prestižu gan sabiedrībā, gan mūziķu aprindās nodrošina respektabls žūrijas darbs, kuņas dalībnieki visu gadu apmeklē koncertus un ik mēnesi satiekas sēdēs. Janvāra sākumā žūrija izvirza LMB iepriekšējā gada nominantus, par kuriem paziņo īpašā Kultūras ministrijas preses konferencē, un tikai pirms paša LMB pasniegšanas pasākuma notiek žūrijas balsojums par laureātiem.

JURIS
ĶENIŅŠ

Jāņa Kalniņa atgriešanās

Jānis Kalniņš neapšaubāmi ir tas Latvijas mūziķis, kurš vissekmīgāk izveidoja savu "otru dzīvi" mūzikā pēc Latvijas atstāšanas pēc Otrā pasaules kara. No tiem vairāk nekā 150 profesionālajiem mūziķiem, tostarp 26 komponistiem, kuri pēc mūzikologa Dr. Arnolda Klotiņa aplēsēm grāmatā "Mūzika okupācijā", devās bēgļu gaitās. Kalniņam bija varena karjera arī Kanādā, un par to to liecina 1984. gada Nūbransvikas (*New Brunswick*) provinces balva – "Award for Excellence in the Arts", un goda doktora grāds *Mount Allison* universitātē, kurā pastāv kopš 1840. gada.

Jāņa Kalniņa ierašanās Kanādā ir arī skaists mīlestības stāsts. Jānis un Hermīne satikās 1945. gadā Lībekā, drīz iemīlējās un sāka plānot, kā pamest nometnes dzīvi. Hermīne saņēma piedāvājumu strādāt, kā Kalniņš raksta, "kāda skroderniecības uzņēmumā" Montreālā, un tur ieradās 1948. gada Lieldienās. Tenors Mariss Vētra (pirmais Jāņa Kalniņa operas "Hamlets" titulvaronis) jau bija Kanādā kopš 1946. gada un palīdzēja jauniebraucējiem. Kopā ar Latvijas Nacionālās operas baritonu Teodoru Briltu, Kalniņa draugu un arī otrā operas "Hamlets" iestudējuma dalībnieku, viņi sagādāja Kalniņam ielūgumu kalpot Frederiktonas (*Fredericton*) *St. Paul United Church* draudzē, kur ērgelnieks bija nesen nomiris. Gaidot Jāni, Hermīne raksta: "... es mīlu, mīlu un vēlreiz bezgalīgi mīlu tikai un vienmēr Tevi!" Atbildē Jānis tikpat kaislīgi: "Es šodien zinu, ka es tā nebiju mīlējis ne reizi savā mūžā –

kā šoreiz... Tu, vienīgi Tu, būsi tā, kas mani visādi un vienmēr sapratisi." Kalniņš ieradās Frederiktonā 1948. gada 1. augustā un tūlīt devās pie ērgelēm, kurās bija jaunas un varenas. Pie šīm ērgelēm Kalniņš nospēlēja vismaz 3160 dievkalpojumus! 1948. gada 6. septembrī pāris nosvinēja kāzas.

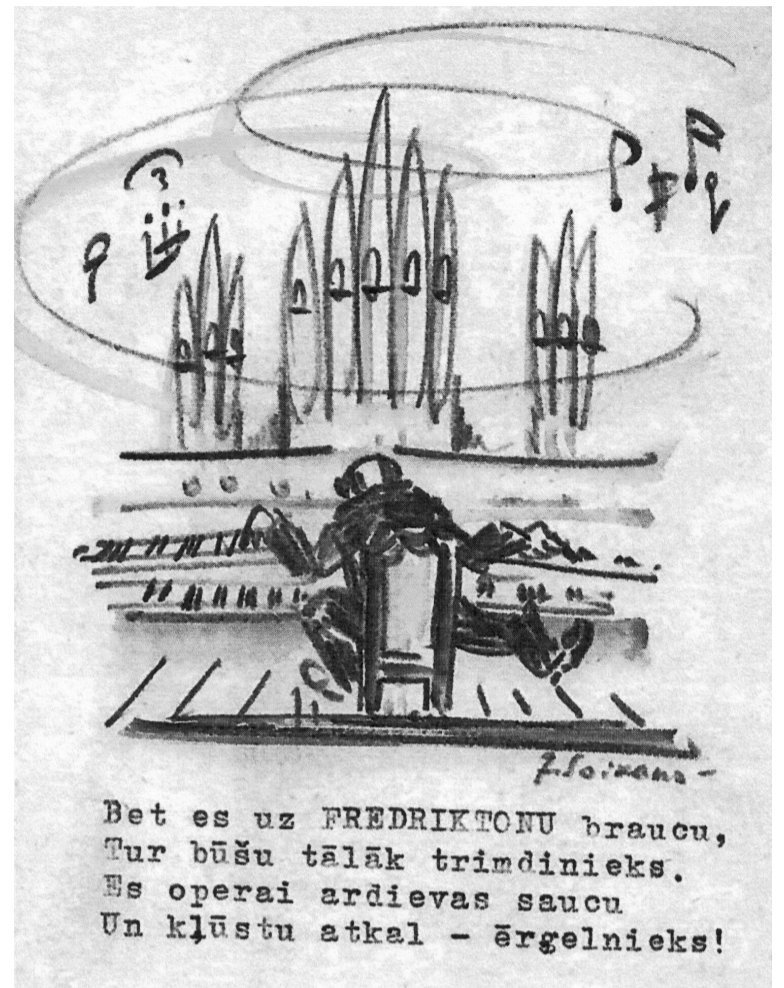
Jānis neiedomājās, ka dzīve Kanādā būs tik gaļa. 1948. gadā viņš rakstīja par topošo kopējo dzīvi: "Par nožēlošanu, neticu, ka nodzīvošu vēl 43 gadus." Kalniņš Kanādā pavadīja 51 gadu. Liktenīgi,

Hamlets un Ģertrūde – Mariss Vētra un Āna Ludiņa

Ar Hermīni kāzu dienā

Bet es uz FREDRIKTONU braucu,
Tur būšu tālāk trimdnieks.
Es operai ardievas saucu
Un kļūstu atkal – ērgelnieks!

tātes mūzikas fakultātes dekāns, un viņa kundze Felicita – pianiste.

Kalniņš dibināja (un diriģēja) trīs orķestrus. 1951. gadā Kalniņš uzsāka mūzikas pedagoga darbu būdams profesors *New Brunswick Teachers' College*, kur mācīja līdz 1971. gadam.

Bet visu šo laiku Kalniņš turpināja arī komponēt. No viņa 378 darbiem – lieliem un ne tik lieliem – 240 tapa Kanādā. (Vislielākie darbi – trīs operas un divi baleti bija tapuši Latvijā.) Liels skaits – 124 kompozīcijas no Kanādā radītajiem 240 skaņdarbiem tika sarakstītas latviešu auditorijai: veltījumi korjiem,

ar Kalniņu ir gandrīz 50 gadu starpība, un attālums no Toronto – 1000 km. Visspilgtāk atceros jubilejas koncertu 1984. gadā, kurā piedalījās visi Toronto kori. Latviešu Dziesmu svētku biedriba Kanādā bija pasūtījusi klavieru kvartetu tieši šim koncertam, un biju pagodināts izpildīt pasaules pirmatskaņojumu "Omām" ar vietējiem līdzīga gadagājuma Toronto puisiem, tostarp Arturu Jansonu un Pēteri Zariņu.

Nevaru vēlreiz nepieminēt Kalniņa slaveno humoru. Pieņemšanā pēc koncerta Kalniņam pasniedza aploksnī. Pateicoties, viņš sāka runāt par dzīvniekiem, un nobeidza, sakot: "Man patīk visādi dzīvnieki, visādi lopi, sevišķi *envelopi*."

35 gadus vēlāk gadījās atrast Kalniņa 1945. gadā tapušā vijolkoncerta notis, kas bija cietušas kādā pagrabā gandrīz 60 gadus. Pa to laiku Arturs Jansons bija uzdienējis par Toronto Latviešu Koncertapvienības valdes priekšsēdi, un es kalpoju XV Latviešu Dziesmu un deju svētkiem. Nolēmām šo "jauno" koncertu ierakstīt, un izdevās Dziesmu svētkos atklāt "*Canadian Amber*" – CD, kurā arī atrodas Kanadas *dūžu* Tāļivalža Ķeniņa un Iman-ta Ramiņa skaņdarbi.

Kanadas latvietis Kalniņa biografs Alfons Kalns Jāni Kalniņu raksturoja šādi: "Jānis Kalniņš dzima latvietis, bija kanadietis pēc izvēles, bet turpināja arī pēc izvēles būt dedzīgs latvietis."

2001. gadā Jāņa un Hermīnes Kalniņu pelni tika pārbedīti Meža kapos. 2022. gada 13. janvārī, pēc 87 gadiem viņa izcilā opera "Hamlets" atgriezīsies Rīgā uz LNO skatuves. Latvijas Nacionālās operas gilde Amerikā aktīvi atbalsta šo projektu. Tuvāka informācija operas gildes mājaslapā: www.lnogasv.org

Skolotāju kolledžā ar audzēknēm

ar Hermīni Kalniņu viņš bija precējies tieši 43 gadus.

Bija sācies latviešu spēcīgais iespaids Austrumkanadas akadēmiskās mūzikas dzīvē. Bez agrāk pieminētajiem Vētras un Brilta arī diriģents Alfrēds Štrombergs, vēlāk Kanadas Nacionālās operas – *Canadian Opera Company* - diriģents, vijolnieks Jānis Kalējs, savulaik *Acadia* universi-

skaņdarbi dziesmu svētkiem, instrumentāldarbi iecienītiem māksliniekiem un draugiem, Ziemeļamerikas jaunākās paaudzes māksliniekiem.

Kad pirmo reizi satiku Kalniņu, nodomāju – kāds laipns un humora pilns cilvēks. Profesionālās attiecības varēja būt tikai vai nu Dziesmu svētkos, vai īpašos koncertos. Turklāt man

Stiprinām pamatus un veidojam vēsturi

Sabiedriskā darbiniece Iveta Grava intervijā *Ligitai Kovtunai*

“No bērības esmu redzējis un sapratis, cik svarīgi ir Dziesmu svētki latvietības, sabiedrības un kultūras uzturēšanai ārpus Latvijas,” teica PBLA Kultūras fonda priekšsēdis Juris Ķeniņš un ierosināja izveidot īpašu Dziesmu svētku nozari fonda paspārnē. Tevi izraudzīja par šīs nozares vadītāju. Tavā “kontā” jau ir vairāki atbildīgi sabiedriskie amatī – Latvijas Nacionālās operas ģildes viceprezidente, Latviešu Dziesmu un deju svētku fonda ASV priekšsēža vietniece, Kultūras biedrības TILTS valdes locekle. Ko tev nozīmē šis jaunais amats?

Kā ikviens jauns amats, vispirms kļūst par lielu atbildību un pienākuma apzināšanos. Arī daudz vairāk darba, lai arī ļoti interesanta. Un ja jau vadītāja – tas saistās ar atbildību un pienākumu pret tiem cilvēkiem, ar kuriem kopā būs jāstrādā. Tas nozīmē – motivēt un aizraut arī viņus, jo viens pats jau neko neizdarīsi. Sākot kaut ko jaunu, tas arvien ir izaicinājums. Mūsu komanda pirmoreiz tikās aizvadītā gada 1. (Austrālijā – 2.) novembrī PBLA organizāciju kultūras nozaru un Dziesmu svētku organizāciju vadītāju sapulcē, lai lemtu, vai šāda “jumta organizācija” vispār ir vajadzīga, un, ja ir, ko un kā darīsim, lai īstenotu mums uzticētos lielos mērķus (*Laiks* un *BL* par to vēstīja nr. 9. – *L.K.*). Lielā vienprātībā pēc četrstundu apspriešanās šiem laikiem raksturīgajā *zoom* formātā nolēmām – vajag! Tā tapa Dziesmu svētku forums. Turklāt izrādās, ka ir tik daudz, ko darīt. Pēc tam katrs no apspriedes dalībniekiem uzrunāja savas organizācijas valdi ar aicinājumu izraudzīties pārstāvjus jaunās organizācijas padomei. Un atkal lielā vienprātībā tika izraudzītas darbojošās personas. “Sniega lavīna” bija sākustējusies! Tātad mūsu nozarē, kurā darbosies – no Kanadas Juris Ķeniņš un Arturs Jansons, no ASV – Valda Grinberga, Pauls Berkolds un Aivars Osvalds, kurš pārstāvēs Latviešu Dziesmu un deju svētku fondu, no Brazīlijas – Renāte Albrehta, no Austrālijas – Ilze Libeka. Eiropu pārstāvēs ELA Kultūras nozares vadītāja Lelde Vikmane (Francija) un Lilija Zobens (Anglija), kurā ir arī pārstāve Latvijas Dziesmu svētku mākslinieciskajā padomē. Visi apveltīti ar lielu enerģiju un vēlēšanos darboties. Sēdēs turpina piedalīties arī dibinātāji.

Jau decembra sākumā nosūtījām PBLA valdei vēstuli ar lūgumu mūs uzņemt PBLA struktūrā. Un tā nonācām PBLA paspārnē.

Līdztekus tapa vēl viena aktīva vienība – Korā darba grupa. Aicinājām korā mūzikas speciālistus diasporā apzināt un gluži konkrēti – ieteikt 10 trimdas komponistu dziesmas, kas varētu skanēt lielajā Latvijas Dziesmu svētku programmā. Precīzāk – tās trimdas komponistu dziesmas, no kurām varētu izvēlēties, Noslēguma koncerta repertuāru sastādot. Bet varbūt arī citos korāmūzikas koncertos. Tapa saraksts ar 87(!) dziesmām. Ko nu darīt?

Itin visas ir tik skaistas, un kuŗš gan ir tiesīgs sastādīt “zelta fondu” no 10 dziesmām?! Tagad darba grupa mēģina “reducēt” uz 15 – 18 dziesmām, ko tad sūtīsim ar ieteikumu Latvijas Nacionālajam kultūras centram.

Latvijā notika aptauja par dziesmām, ko koristi vēlētos dziedāt...

Mēs plašāku aptauju nerīkojām, bet aptaujājām mūsu korā mūzikas speciālistus. Piedāvāsim viņu ieteiktās 15 – 18 dziesmas, bet nekur nepazudīs arī pārējās ieteiktās dziesmas, jo turpināsim papildināt dziesmu sarakstu. Tā viens darbs ved pie otra. Varbūt

Iveta Grava: “Ar lielām cerībām par iespēju tikties 2022. gada 13. janvārī aicinu ikvienu uz Rīgu, lai būtu kopā šai pirmizrādē, kas tiešām pacilās mūsu latvisko pašapziņu. Sakārtosim savus Latvijas apmeklējuma plānus, iezīmējot šo datumu! Varbūt mūs sagaidīs tikpat skaista, balta, sniegota diena kā šogad janvārī...”

taps īpašs koncerts ar dziesmām, kas visbiežāk dziedātas trimdas Dziesmu svētkos, dziesmu un kultūras dienās. Iepriekšējos lielaus Dziesmu svētkos Latvijā pasaules latviešu koru koncerts jau bija, varbūt tomēr derētu arī turpmāk. Bet tas ir jājautā pasaules latviešu koru vadītājiem un dziedātājiem, kuŗus 27. martā aicināsim uz virtuālo tikšanos.

Vai arī Minesotas Dziesmu svētki 2022. gadā ir jūsu rūpju lokā?

Viss iet roku rokā – šo svētku Rīcības komitejas priekšsēdis Ansis Viksniņš ir Dziesmu un deju svētku fonda valdē. Turklāt – fonds jau finansiāli ir atbalstījis

Minesotas svētkus. Runājot par dziesmu svētkiem ārpus Latvijas, kalendārs ir intensīvs – šā gada decembrī plānotās Kultūras dienas Austrālijā (Sidnejā) notiksot, 2022. gadā arī *Eslingena* – 75, 2023. gada vasarā, tātad lielie svētki Latvijā, bet 2024. gadā pat divi Dziesmu svētki – Kanadā un Anglijā (Līdsā). Būtu tiešām lieliski, ja visi šo svētku rīkotāji tiktos un apmainītos pieredzē – tas, lūk, ir vēl viens konkrēts mūsu jaunās “jumta organizācijas” uzdevums – sapulcēt arī viņus. Līdzās galvenajam – sadarībai ar Latvijas Dziesmu un deju svētku rīkotājiem.

mūsu Baltā nama skatuves, kur tā pēdējo reizi skanēja pirms 78 gadiem un 8 mēnešiem. (Pēdējo reizi “Hamlets” te skanēja 1944. gada 13. maijā). Ir tapusi interesanta režija – kā laika tuneli tā vijas cauri Šekspīra laikam, cauri 30. gadiem Latvijā ar latviskiem elementiem un aizejot līdz mūsdienām, jau pieskaroties globālākām tēmām. Skatuve būs ieturēta ledus baltos toņos. (Režisore izrādei – Kristīne Vuss.) Tapušas skatuves tēru skices (māksliniece Kristīne Pasternaka), skatuviskais ietērs (mākslinieks Andris Eglītis). Konceptijas ietvarā skatuves mākslinieki jau strādā pie savām lomām, rosīgāks darbs sāksies rudenī. Ar lielām cerībām par iespēju tikties 2022. gada 13. janvārī aicinu ikvienu uz Rīgu, lai būtu kopā šai pirmizrādē, kas tiešām pacilās mūsu latvisko pašapziņu. Sakārtosim savus Latvijas apmeklējuma plānus, iezīmējot šo datumu! Varbūt mūs sagaidīs tikpat skaista, balta, sniegota diena kā šogad janvārī...

Mūsu opernamā ir tradīcija rīkot sarunas pirms pirmizrādes. Vai tādas arī būs?

Noteikti, turklāt padarot tās par svētkiem. Divas dienas pirms pirmizrādes plānotas sarunas un tikšanās ar izrādes veidotājiem mūsu Baltajā namā, kā teica komponiste Dace Aperāne, “pulcējoties no pasaules Rīgā, ar iespēju piedzīvot latviešu mūzikas vēstures veidošanu.”

Runājot par “vēstures veidošanu”, šis varētu būt ļoti izdevīgs brīdis ieskatīties arī savos privātajos arhīvos un atmiņu apcirkņos, lai pievienotos šobrīd diasporā aktuālajai temai par trimdas arhīvu mājupceļu.

Noteikti! Bostonā, kā zināms, dzīvo Ādolfā Kaktiņa, 1936. un 1943. gada “Hamleta” iestudējuma Karaļa lomas izpildītāja mazdēls. Citkārt interesantas vēstures saiknes uzzināms gluži nejauši, kā man tas gadījās, piemēram, ar stāstu par Elzu Žebransku, izcilo latviešu operas zvaigzni, kuŗa jau 1941. gadā dziedāja Ņujorkas Mētrapolitana operā. Arī viņas radnieku mājā glabājas daudz foto un vēsturisku dokumentu, kam tiešām jāatrod ceļš uz Latviju. Kā teikts: “Kas pagātni pēti, tas nākotni svētī”... Katrā ziņā mēs uzrunāsim, vāksim un apkoposim atmiņas, kas saistītas ar šo “vēstures veidošanu”. Gatavošanās “Hamleta” pirmizrādei varētu būt labs stimulants.

Bet par financēm?

Ģilde uzlika augstu latīņu – cildenajam mērķim savākt dāsnu ziedojumu – 200 tūkstošus dolāru. Esmu priecīga darīt zināmu, ka esam pāri 50%, par ko liels, liels paldies ikvienam ziedotājam! Bet ceļš vēl nav galā, tāpēc aicinu ikvienu mums pievienoties, atbalstot pasaules meistardarba – J. Kalniņa opera “Hamlets” atdzimšanu uz mūsu Baltā nama skatuves!

Maksājumu var veikt, sūtīt čeku uz Latvian National Opera Guild, Inc. c/o Maris Lapins, 29 East Gate, Manhasset, NY, 11030-3423, vai maksāt ar kredītkarti www.lnogasv.org/donate/

Atbalstītāju vārdi, kuŗu kopējais ziedojums līdz operas *Hamlets* pirmizrādei 2022. gadā sasniegs 500 US\$, tiks pieminēti izrādes programmiņā. Ja kopsūmma sasniegs \$1000 US, – Jūs saņemsiet visus “Ceļojums uz operu *Hamlets*” piedāvājumus. Ar ziedojumu var godināt un pieminēt kādu, kam latviešu kultūra un sabiedriskā darbība bija īpaši nozīmīga. Daudzi uzņēmumi mēdz papildināt darbinieku ziedojumus organizācijām ar savu devumu, *matching grant*. To ir iespējams darīt arī Ģildes atbalstam. Ziedojumi LNOG ir atvelkami no ienākumiem, ASV nodokļus aprēķinot. www.lnogasv.org

Kad 2011. gadā Rīgā posāmies uz citu Ģildes “lielo projektu” – Bruno Skultes operas “Vilkaču mantiniece” pirmizrādi, Latvijas mūzikas kritiķe nr.1 Inese Lūsiņa vienkāršā sirsnībā teica: “Ļoti, ļoti gribas, lai izdotos!” Šobrīd varu teikt to pašu, bet – ko darīt, lai “Hamlets” ilgāk turētos mūsu Opernama repertuārā? To jautāju tev arī kā cilvēkam, kas savulaik strādājis Latvijas Nacionālajā operā.

Ja būs laba izrāde, būs arī skatītāji. Bet mārketingis, patīk šis vārds, vai nepatīk, būs vajadzīgs. Izrādi ir jāprot atbilstoši “ietērt”, lai ieinteresētu klausītājus pasaulē. 1936. gadā tas gandrīz izdevās, mums šis darbs ir jāturpina. Rīgā to skatīsies vietējā publika un tūristi, un noteikti nākotnē to cerams piedāvās arī plašāk – digitālajās vietnēs ARTE un *Operavision*, ko skatās visā pasaulē. Bet, kā ieinteresēt, teiksim, kanadiešu opermīļus? Jānis Kalniņš taču ir arī “viņējais” komponists?

Kā pati, būdama mūziķe – arfiste, kuŗu dziedātāja – remdē izsalkumu pēc mūzikas šajos laikos? Kas tavā mājā skan “fonā”?

Nu, neskan man mājās “fonā” nekas, bet ar lielu prieku pēc padarītiem darbiem vakaros mēdzu klausīties Hendeli, Pergolēzi... Mājās ir gan arfa, gan klavieres, nekas netraucē dziedāt, mūzicēšanai arī savam priekam gan vispirms jāievēģina “stīvie pirksti”. Bet daudz laika aizņem sabiedriskais darbs, lai arī ļoti tikams un saistīts ar mūziku. Taču – vakarīt piecos pēc Latvijas laika bija kārtējā Ģildes *zoom* sanāksme. Ap septiņiem beidzās, un es piegāju pie loga, aiz kuŗa pavērsās pasākaina sniegotā ainava, tik skaisti apsnigušas priedes. Prātā uzausa Vizmas Belševas “Es milu tevi tā, kā priede aug...”, uzliku Raimonda Paula dziesmu, noklausījās, nobildēju skaisto skatu. Un nosūtīju savam vīram Robertam, kuŗš šobrīd dzīvo un strādā Londonā... Tā ik dienu kāda sajūta, kāds skaists dabas skats vai dzijas rinda, gribot negribot, aizved pie mūzikas. Esmu laimīga, ka mūzika manā dzīvē ieņem tik svarīgu lomu.

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

DAIGA
MAZVĒRSĪTE

Melodiju brīnumdaris Arvīds Žilinskis

*Viņa dziesmas dziedāja Mariss Vētra, pateicības vēstuli un
200 latus dāvāja Kārlis Ulmanis...*

(Turpināts no Nr. 10)

Turpmākos gados, sākot no 1925., šiem vasaras koncertiem, tā saucamām “haltūrām”, pieaicinājām par dziedātāju operas jauno solistu Kārli Nīci (dzimušu Viesītē), lielisku tenoru un arī aktieri, sirsniņu cilvēku, saprotosu, ka lauku ļaudīm ir jāsniedz mūzikas skaistums, lai dzīvē būtu atpūta no smagā zemes darba kaut vai svētdienās, klausoties koncertu ar latviešu komponistu dziesmām un Vakareļropas operu ārijām, ar vijolārbjiem, klavierdarbiem. Programma mums bija ļoti interesanta un īpaša. Klausītāju atsaucība arī labu labā. Varējām nopelnīt ar pāris koncertiem skolas naudu un vēl atlikumu turpmākajai koncertu rīcībai. Tie notikuši bija jau Zasā, Saukā, Rugājos, Balvos, Viesītē, Stāmerienā, Beļavā un citur. Tika mēroti ceļi ar zirdziņu Vidzemes līnijdroškā tuvu un tālu. Braucām mājās jautru prātu ar ziedu klēpjiem dziedādami cauri Vidzemes siliem un mežiem, jo Kārļa Nīča kā priekšdziedātāja skaistā tenora balss un neizsīkstošais humors mūsu ceļus saīsināja draudzībā un neaizmirstama sirsnībā, jaunību atminot visu mūžu.

Kārlis Nīcis trīsdesmito gadu sākumā aizbrauca uz Austrāliju un iekārtoja tur sava mūža gaŗo dzīvi kā mākslinieks. Dziedāja koncertos arī manas solodziesmas, slavēdams, ka tās rakstītas no sirds, jo ļoti patīkot arī Austrālijas latviešiem.”

Līdz ar radiofona dibināšanu Žilinski aicināja uz raidījumiem apmēram reizi mēnesī. Stimulu darbam deva arī aicinājumi doties koncertēt šur un tur uz laukiem. Piemēram, mūziķi ielūdza Harkovas kaimiņš Eižens Puriņš, jau būdams Tērvetes sanatorijas galvenais ārsts. Neredzējušies septiņus gadus, viņi atkal satikās, Tērvetē uzņemšana bija sirsniņa, pianists iepazinās ar ievērojamo rakstnieci Annu Brigaderi, kas slimniekiem lasīja savos jaunākos darbus, bet Žilinskis spirdzināja garu un miesu ar Šopēna, Bēthovena, Kalniņa mūziku. “E. Puriņš ilgus gadus draudzējās ar Grēviņiem, ar Annu, beigušu Latvijas konservatoriju pie profesora Pāvula Jurjāna, un Valdi, pazīstamo dzejnieku un literātu, kuŗiem lauku mājas bija kaimiņos Tērvetes upes krastā. Tur tiku arī es ar Puriņa ģimeni aicināts ciemos. Trīsdesmito gadu sākumā pretim Kalna muižas centram priežu mežā tika uzcelta jaunā Tērvetes tuberkulozes sanatorija, Latvijā vislielākā šai ļaunajai slimībai, ar 300 slimnieku vietām. Tur bija lieliska koncertu zāle ar Blitnera flīģeli, kuŗu nopirkām kopīgi ar dakteri. Nu varējām bieži koncertēt līdz pat 1941. gadam. Dakteris Puriņš uzskatīja, ka mūzika ir dzīvinošs dvēseles spēks diloņa slimniekiem. Braucām pāris reizes mēnesī ar mūsu izcilākajiem operas māksliniekiem – Hertu

Lūsi, Mildu Brehman-Štengeli, Marisu Vētru, Alīdu Vāni, Elfrīdu Pakuli, ar vijolniekiem Arvēdu Norīti, Lidu Rubeni, čellistu Pēteri Komisāru, arī baleta solistiem.”

1927. gadā ar brīvmākslinieka diplomu Arvīds Žilinskis absolvēja konservatoriju, pieņemdams uzaicinājumu kļūt par Rīgas Tautas konservatorijas klavierpedagogu. Tolaik pianists bieži uzstājās ar saviem klaviervakariem radiofonā. Kādam no tiem gatavodams programmu, 1928. gadā Žilinskis stipri pārpūlēja roku. Uz locītavas izveidojās sāpīgs bumbulis, un likās, ka pianista karjera beigusies! Ar tādu apziņu mūziķis devies pie komponista,

gaišmatainā Milda Bēma, kas uz stundām nāca allaž skaisti ģēbusies un informēta par visiem jaunumiem mākslas un mūzikas pasaulē, kaut bija vienkāršas izcelsmes – viņas tēvs strādāja par kontrolieri pilsētas lopkautuvē. Milda mācījās arī dziedāt, Arvīds ar sajūsmu vēroja viņas talantu, aizrautību un čaklumu, taču pats sevi uzskatīja par vienkāršu, pat neinteresantu lauku zēnu.

“Turpmākajos gados ļoti gribējās iepazīties tuvāk ar viņas pašas personīgo dzīvi, ar viņas vecākiem, un pastāstīt arī par dzīvi uz laukiem vasaras mēnešos Saukā. Diemžēl man nešķīrās draudzība un amiziere ar meite-

klīgu, bet visas dzīves laimi ar šo man mīļo cilvēciņu. Klusībā lasīju Friča Bārdas dzejas, un savu pirmo solodziesmu *Ziedīņš* tiku veltījis Miiņai, Miai, saīsinātā vārdiņā no Mildas.”

Mildas un Arvīda laulības notika 1931. gada 6. jūnijā Jāņa baznīcā, kurp jaunais pāris bija devis karietē ar diviem baltiem zirgiem. Mācītāja Meirāna svētīšanas vārdi skanēja uz čellista Pētera Komisāra un ērgelnieka Arvīda Prēdeļa spēlētās mūzikas fona. “Tālāk svinēts draugu un vecāku dzīvokli, bet sešos no rīta sētas liepas zaros lakstīgalas dziesmai skanot, taksometrs aizveda uz manu irēto istabiņu Stabu ielā 38.

bus, bet mākslas radošajā darbā – Miiņa kā libretiste visiem skatuves darbiem: trim operām, trim baletiem, arī dziesmu tekstu atlasē pie manas mūzikas.”

Šai ziņā Žilinskis izvilka laimīgo lozi – sieva Milda bijusi ne tikai draugs un atbalsts dzīves gājumā, bet arī padomdevēja radošos jautājumos. Tiesa, pirmajos kopdzīves gados viņa turpināja strādāt kā laborante pie mikroskopa pilsētas lopkautuvē, jo jaunā pāra materiālais stāvoklis nebija spožs. 1933. gadā tika atrasts dzīvoklis Valdemāra ielā, kurā ievācās arī Mildas vecāki. 1934. gada 24. martā Žilinskiem piedzima dēls Valts, mantodams senču mūzikālo talantu un izskatā līdzinādams vairāk mammai, bet raksturā – tik labsirdīgajam tēvam. Valts pats stāstīja, ka viņu uzaudzinājis mammais tēvs Pēteris Bēms, no kuŗa puika smēlās visas dzīves gudrības.

Pa šo laiku 1933. gadā Arvīds bija saņēmis komponista diplomu un 1934. gadā viņa dziesmas Melgalvju namā publikai pirmoreiz dziedāja slavenais tenors Mariss Vētra. 1937. gada 17. oktobrī sarīkots pirmais Žilinska autorkoncerts, visu laiku turpinot pianista darbību gan solokoncertos, gan pildot koncertmeistara pienākumus. “Reti kādu no mūsu māksliniekiem publika mīl kā Žilinski,” – tā Jēkabs Graubiņš rakstīja 1939. gadā pēc kārtējā klaviervakara, kuŗā atskaņoti arī paša sacerēti skaņdarbi. Žilinska vārds publikācijās minēts bieži un ikreiz ar simpātiju un atzinības krāsu, kam pamatā bija ne vien viņa lieliskā pianista tehnika, bet arī mūziķa personība. Laikabiedri viņu raksturojuši kā ļoti smalkjūtīgu, atsaucīgu cilvēku, mīļu un ļoti sirsniņu kolēģi. Sekojoši arī Žilinska daiļrades rokrakstam raksturīgs no personības izrietošs lirisks pamattonis: lielkoties sacerēti nelieli klavierdarbi un dziesmas kā veltījumi dabas noskaņām un arī klusas personiskas pārdomas, taču atzinība par kompozīcijām krājās lēni, pamazītēm.

Netišām mūziķim palaimējās doties ceļojumā uz Franciju. 1936. gada pavasarī Žilinskis piedalījās preses dienas koncertā, kur spēlēja solo un pavadīja operdziedoņus. Tika izspēlēta loterija, un arī pianists joka pēc nopirka divas biļetes, parasti neko nelaimēdams. Šoreiz Fortunā uzsmaidīja – lielais vinests bija ceļojums ar kuģi *Gundega* uz Franciju, ko apmaksāja Latvijas kuģniecības biedrība. 10. jūnijā bija jādodas ceļā, Arvīds brauca bez savas Mildiņas, kas negribēja atstāt dēliņu bez pieskatīšanas. Franču valodu Žilinskis bija mācījis Harkovā, kaŗa gados, nu ar steigu bija jāatkārto, kaut lielas sajūsmas mūziķim par darbam zaudēto mēnesi nebija.

(Turpinājums sekos)

konservatorijas profesora Jāzepa Vītola, izteicis vēlmi mācīties kompozīciju, un patiesi tika ieskaitīts Vītola kompozīcijas teorijas klasē.

Toruden ar Žilinski atgadījies kāds neticams notikums: kad aktieris Kristaps Linde lūdzis pianistu viņu pavadīt melodeklamācijas programmas koncertos, Žilinskis piekritis un devies līdz braucienā. Nevarēdams izturēt Lindes krākšanu, Arvīds naktī gājis kompanjonu modināt, bet paslidējis un nokritis, turklāt tik neveiksmīgi, ka sasitis jau tā vārgo roku. No rīta pārsteigts ieraudzījis, ka sāpīgais bumbulis uz pārspēlētās locītavas pazudis! Tā nu roku izārstēja krākšana, – ļaunumā atradās labums, jo šī kaite un raizes par savu pianista nākotni bija pamudinājusi Žilinski nostāties uz kompozīcijas takas.

Liktenīgs bija arī Arvīda Žilinska klavier spēles pedagoga amats Tautas konservatorijā, jo alga bija neliela un nācās piepelnīties ar privātstundām. Skolnieku vidū bija arī pievilcīgā,

nēm pēc koncertiem, vai sabiedrībā un ciemos sarunās par visu, ne tā kā manam mūzikas draugam vijolniekam Vīlim Švīnkam, kuŗš dažās minūtēs man atņēma jebkuŗu ar savu izveicīgo, raito valodas manieri, katrai trāpīgi izpatīkdamas kā īsts, piedzīvojis džentlmens.”

Ap 1929. gadu Arvīds jutās pa īstam iemīļējis, apmeklēja Mildas vecākus, kuru skaisti iekoptais dārziņš varēja lepoties ar bagātīgu aveņu un ērkšķogu daudzumu, bija kanēlbumbieru koks un citi, ar rūpīgu darbu audzēti dārzenu labumi. “Mani ielūdza biežāk pienākt, ko es ar prieku izmantoju ik svētdienu. Jo mans gaišais, saules pielikušais, simpātiskais draudzīņš arī gaidīja, lai tiktos, pakavētos sarunā par visu, un vēl pie garīgām pusdienām ar buberta vai debesmannā šķīrnēm, kuras studentu virtuvē savā bezgaršībā bija galīgi apnikušas.

Mūsu abu garīgā jūtu un dvēseles saskaņa bija iegājusi tāda maŗora skanējumā, ko varēja saukt par laimi, ne tikai acumir-

Uz Līgo svētkiem braucām uz Sauku jau kopīgi ar vecākiem. Pēc tam arī uz Rīgas jūrmalu. Miiņai jau jūra bija sapnis no jaunības dienām ar savu vienreizējo skaistumu, viļņu šalkoņu, priežu meŗa smaržu. Te nu bieži mūsu domas nesakrita, un dzīve rādīja, ka bija iespējams iemīlēt arī Saukas kalnus un lejas, bērzu birzes smaržu, ezera niedru šalkšanu, zilo ūdeņu saules mirdzumu.

Redzēdama un izjūzdama lauku dzīves grūtības, Miiņa jau toreiz manam tēvam pieminēja, ka Arvīds nekad nesaimniekos Arendzānos, jo viņam jāciens savs talants, mūziķa – pianista un komponista darbs un attīstība šim mākslas skaistumam. Jākalpo latvju tautai, cik ilgi vien varētu, bet ne zemes darbam, kuŗam gan atradīsies, ka būs nolēmts, citi cilvēki! Mans tēvs par tādiem vārdiem ļoti dusmojās, bet mammaņa piekrita labvēlīgāk Mildiņas sacītam. Liktenis bija izlēmis pirmo variantu. Ka ilgus gadus pēc vecāku nāves mēs viņu celtajās mājās nodzīvojām, strādājot nevis zemes dar-

LIDIJA OZOLIŅA,
Caelibem hist., novadpētniece

(Turpināts no Nr. 10)

Nedaudz par Stanāniem, Mikus Skruzīša vecākiem, māsu Mariju. Tēvs Miķelis Skruzīts, saukts arī Vecais Stanāns, arvienu ieņēma kādus amatus Neretas pagastā vai pie muižas: kā grāfa Šuvalova Neretas mežu pārzinātājs, kā pagasta tiesas priekšsēdētājs un pagasta vecākais, kas bija tajos laikos visas pagasta dzīves noteicējs. No archīva materiāliem, tā laika preses un laikabiedru atmiņām redzams, ka Mikus Skruzīša tēvs šos amatus pildīja ar atzīstamiem panākumiem. Stanānu mājas ar dzimtbūšanas atcelšanu bija vislielākās mājas pagastā – 312 pūrvietas. (Pūrvietas – apmēram 0,4 ha. Tātad 124,8 ha). Tās nodrošināja pietiekami lielus ienākumus, lai saimnieks spētu segt dēla izglītošanas izdevumus. Meita Marija mācījās pilsētas skolās.

Pēc dēla ierosinājuma, tēvs – “bagātais Stanāns” – uzcēla jaunu divstāvu ķieģeļu dzīvojamu ēku – pili (pēc tā laika ļaužu vērtējuma, kuŗi tādu būvi vēl nebija redzējuši) ar izrikojumiem piemērotu zāli un tajā priekšzīmīgi iekārtotu skatuvi. Stanānos veidoti pirmie teātra uzvedumi Neretas apkaimē, ko sākumā vadījis Mikus Skruzīts, bieži vien pats līdzī spēlēdam. Darbojoties teātra jomā, Mikus saprata, ka teātris ir pieaugušo izglītošanas rīks. Neretas Labdarības biedrība, kuŗa ievēlēja Miku par savu priekšnieku, attīstīja pārāk liberālu darbību, kas nepatika to laiku vietējiem un aprīņka ierēdņiem, tādēļ ar Kurzemes gubernatora pavēli biedrību slēdza.

Ar gadiem Mikus Skruzīša sabiedriskā dzīve prasīja tik lielus izdevumus, kādus Stanāni un viņa literārā darbība nespēja dot. Tēvs miris, saimniecības vadītāja

līdz ar to nebija. Māsa Marija mācījās skolās ārpus Neretas, un Stanāni tādēļ tika apgrūtināti ar jo smagu parādu nastu.

Visos laikos cilvēkiem piemītuši skaudība. Stanānu varenība un arī lepnība apkārtējiem dūrās kā dadzis acīs. Vismaz no 19. gs. beigu publikācijām presē tā var spriest. Stanāni vairākas reizes deguši. Ugunsgrēkos sadega lopi, siens, malka, citreiz nodega klēts un sagādātie būvmateriāli jaunas dzīvojamās mājas būvei. Ne vienu reizi vien kārtībniekam radušās aizdomas par tišu dedzināšanu, bet pierādījumu trūkuma dēļ vainīgais nav atrasts. Toties saimniekiem jālūdz Valsts Zemes bankai aizdevumi saimniecības atjaunošanai. Skruzīši nepadevās, cīnījās ar parādiem, aizdevumiem, ūtrupēm un darbiem saimniecībā.

Apkārtējiem ļaudīm skauda arī Stanānu saimnieku bērnu skološana. Piedodams vēl būtu, ka izglīto dēlu, bet kāpēc meita jālaiž pilsētas skolās?! Tas zemniekiem un kalpu cilvēkiem izlikās pavisam neįtūpatīga izrādīšanās, tika vērtēta kā lepnība, celšanās pāri citiem, zemnieku kārtai pat neatbilstoši. Stanānu māju un Marijas likteni precīzi ataino Jānis Jaunsudrabiņš stāstā “Liktenis”. Autors gan atrunājas, ka sižets esot pilnībā viņa izdomāts. Katrā ziņā, ja arī izdomāts, tad laikmetu un tā laika lauku cilvēku domāšanu atspoguļo daudzšķautnaini.

Kaut arī izstājies no studijām Politechnikumā, Mikus Skruzīts joprojām labprāt satikās ar saviem neskaitāmiem studiju un literāriem biedriem jautrās kompanijās pie alus glāzes. Nepieciešamiem līdzekļiem aprūkstoties, 1896. gadā viņš pārnāca dzīvot no Rīgas uz Neretu, pilsētas trūkumā ieguvus vārgu veselību. Šeit Mikus node-

Miķelis Skruzīts – Mikus tēvs

vās lauksaimniecībai un lauku dzīvei, kaut viņa garam bija grūti lauku šaurībā. Tēva mājās Mikus Skruzīts ierīkoja Stanānu privātskolu apkārtnes bērniem. Pēc viņa nāves šo mācību iestādi turpināja vadīt māsa Marija. Skola darbojās līdz Pirmajam pasaules

kaŗam. Laikmeta lielā notikuma nestās pārmaiņas pārtrauca mācību iestādes darbu.

Mainoties valsts pārvaldei, mainās īpašuma forma. Divdesmitā gadsimta 40. gados Stanānu iemītnieku mantotā zeme kļuva valsts īpašums. Pēc Otrā pasaules

kaŗa Neretas pusē, tāpat kā citur Latvijā, dibināja kolchozus. Stanānu mājas un zeme nonāca kolhoza “Draudzība” īpašumā. Bijušie saimnieki – kaŗa izplūcināti un cienijamos gados. Jaunajā kārtībā saimniekošana balstījās uz principu: viss pieder tautai, tātad visiem, un atbildība – nevienam. Dzīvojamā mājā izmitināja kolchoznieku ģimenes. Stanānu godība strauji norietēja, mājas kopīgiem spēkiem izputināja.

Par Imantu Ziedoni un Stanāniem. Divdesmitā gadsimta 70. gadu vidū dzejnieks un publicists Imants Ziedonis izveidoja un vadīja dižkoku atbrīvotāju grupu – Paradagus. Tajā iekļāvās cilvēki, kuŗiem rūpēja daba un Latvijas kultūrvēsture – rakstnieki, mākslinieki, zinātnieki, augstskolu mācību spēki, ārsti, skolotāji, studenti. Grupa I. Ziedoņa vadībā pulcējās sestdienās, svētdienās, lai brauktu pa Latvijas dažādām vietām, reāli veicot dabas un kultūrvēsturisko objektu glābšanu no iznīcības un aizmirstības. Kopumā no pirmā izbraukuma 1976. gada 16. oktobrī līdz pēdējam izbraukumam 1991. gada jūlijā vismaz piecas reizes Paradagi bija Neretas Stanānos.

Dabas pētnieks, Latvijas Dabas retumu krātuves dibinātājs Guntis Eņiņš savā dienasgrāmatā atradis ierakstu par Stanāniem: “Dižkoku atbrīvotāju grupa un tēlnieks – akmeņkalis Vilnis Titāns piemiņas akmeni Stanānu mājvietā uzstādīja 1981. gada 3. oktobrī.”

Nemanot aizritējuši 40 gadi. Atkal mainījušās īpašumtiesības. Tagad Stanānu zeme no jauna privātpašums. Imanta Ziedoņa un dižkoku atbrīvotāju grupas darbs, Viļņa Titāna kaltais piemiņas akmens, Mikus Skruzīša dzimtā mājvieta arī.

CERĪBA LATVIJAS NĀKOTNEI

Gunta Cepurītis un Inta Bušs-Gotelli ziedo 40 000\$ vecāku piemiņas stipendijai

Ģimenes mīlestība ir kā saule, kas savu siltumu dāvā katram, kas nokļūst tās staru lokā. Tai nav ne sākuma, ne beigu – arī tad, ja šaisaulē ir nācijas šķirties. Vītulu fondā dibinātas vairākas stipendijas viena vai abu vecāku piemiņai, jo tik daudziem ziedotājiem ir svarīgi šādi izteikt savu pateicību un apzināties, ka viņu vecāku vārdi neizdzēšami tiks ierakstīti Latvijas vēsturē. Martā stipendiju vecāku Margrietas un Tāļivalža Bušu piemiņai dibinājušas meitas Gunta Cepurītis un Inta Bušs-Gotelli.

Margrietas Bušs sadarība ar Vītulu fondu sākās jau pirms vairākiem gadiem, kad tika dibināta stipendija centīgiem, bet maznodrošinātiem jauniešiem. Ar lielu prieku lasījām laikrakstos par Margrietas Bušs gaitām gan korporācijā, gan trimdas organizācijās un priecājāmies par viņas lielās jubilejas svinībām. Savulaik Margrieta Bušs

Margrieta kopā ar vīru Tāļivaldi un meitiņām Guntu un Intu

absolvējusi Latvijas Universitātes Juridisko fakultāti un bija veiksmīga basketboliste un volejboliste. 1944. gadā kopā ar vīru Tāļivaldi devusies bēgļu gaitās uz Vāciju. Eslingenā Margrieta kopā ar igaunietēm un

lietuvietēm dibinājusi Baltijas sieviešu padomi, aktīvi iesaistoties cīņā par sieviešu tiesībām.

Dzīves ceļš Margrieta tālāk aizveda uz Čīli, kur kopā ar vīru Tāļivaldi iekārtojušies darbos. Tāļivaldis strādāja par inženieri,

bet Margrieta – amerikāņu kolleģā Santjago par vingrošanas skolotāju. Vēlāk ģimene izlēma pārcēties uz dzīvi ASV, Ņujorkā. Trimdas laikā Margrieta darbojusies dažādās latviešu organizācijās, piemēram, studenšu korporācijā *Dzintra* un Dienvidamerikas latviešu apvienībā, bija čakla rokdarbniece.

Dzīves pēdējos gados Margrieta pavadīja kopā ar meitu Guntu Čikāgā. Ir aizvadīts bagāts mūžs, un aizvadītajā gadā, 108 gadu jubilejā, Margrieta Bušs devās Mūžībā. Stipendiātu vēstules turpināja saņemt meita Gunta, un ik reizi tajās izlasīja skumjas par ziedotājas aiziešanu un to, cik nenovērtējams ir bijis atbalsts studiju gaitās. Vēstulēs rakstītais un veiksmīgā ilgtermiņa sadarība stiprinājusi vēlmi turpināt atbalstu Latvijas jauniešiem, tādēļ martā – līdz ar pirmajiem krokusiem un citiem pavasaŗa vēstnešiem – Vītulu

fondā dibināta Margrietas un Tāļivalža Bušu piemiņas stipendija studentu korporācijas *Dzintra* un *Selonija* maģistrantūras, doktorantūras studentiem, īpaši atbalstot pedagogijas un eksakto zinātņu nozari.

Margrietas un Tāļivalža Bušu dzīve ir bijusi apliecinājums spējai visus sev tuvos darīt laimīgus. Nu šo mīlestības spēku būs iespēja saņemt arī tiem, kam stipendija palīdzēs īstenot sapņus zinātnē un pētījumos. Jo tādas aiziešanas jau nemaz nav – ir tikai pārvēršanās. Atmiņas un sapņos, kuŗus nu ļauts citiem piepildīt. Paldies Guntai Cepurītis un Intai Bušs-Gotelli par ziedošanu!

VITOLU
FONDS

16.marts – diena leģionāriem, ne politiķiem

Kopš neatkarības atgūšanas teju katrs pavasaris Latvijā atnāk ar politiskām kaislībām. Dažkārt tā ir vien pablaustīšanās masu medijos un sociālajos tīklos, citkārt lieta nonāk līdz žoga un policistu ķēdes apvilksānai ap Brīvības pieminekli. Runa, protams, ir par 16. martu – leģionāru piemiņas dienu.

Nemot vērā Latvijas sarežģīto 20. gadsimta vēsturi, ir tikai normāli, ka cilvēkiem ir radikāli pretēji viedokļi gan par šo dienu, gan leģionāriem kopumā. Vienu vecāki un vecvecāki cieta no sarkanās armijas, citu – no nacistiem. Lielākā vai mazākā mērā cieta visi – cilvēki zaudēja tuviniekus, mājas, nonāca ieslodzījumā vai trimdā.

Diemžēl vēsture ir viegli lokāma un pavēršama stāstītājam izdevīgā gultnē. Padomju laikā Latvijas skolās bērniem stāstīja, ka ļauni bija visi Vācijas pusē karojošie, pēc dzelzs priekšvara krišanas viens otrs nacionālists padēvēs kārdinājumam par absolūtu ļaunumu pasludināt ikvienu sarkanās armijas mundieri uzvilkušo. Šāda nemitīga vēstures interpretēšana sabiedrību vien šķēlusi.

Mums beidzot jāsaprot, ka Otrās pasaules karš bija sāpīgs

Kadrs no režisores Ināras Kolmanes dokumentālās filmas "Latviešu leģions"

periods visai Eiropai un mums īpaši, jo latviešiem šajos gados bija ļoti maz iespēju veikt patiesi brīvu izvēli. Daudzi lēmumi tika pieņemti piespiedu kārtā, izvēloties mazāko no ļaunumiem vai mazākās briesmas dzīvībai attiecīgajā brīdī. Esmu pārliecināts, ka karu nepieredzējušie pat nespēj iztēloties, cik smagas, izmisuma pilnas daudziem bija šīs izvēles – riskēt ar dzīvību bēgot, pakļauties mobilizācijai un cerēt,

ka izdosies izdzīvot. Un vēl jau bija ģimenes un tuvinieki, kuŗus šie lēmumi tieši ietekmēja. To dienu notikumu atskaņas joprojām ir dzīvas un jūtamas Leģionāru dienā.

Lai saprastu, kāpēc leģionāri tiek pieminēti tieši 16. martā, jāatgāz vēsturē. Izraudzīties šo datumu 1952. gadā ieteica leģiona veterānu organizācija Daugavas Vanagi, jo šajā datumā 1944. gadā abas Latviešu leģiona

divīzijas – 15. divīzija un 19. divīzija – Otrā pasaules kara Austrumu frontes kaujā pie Veļikajas upes aizsardzības līnijas kopīgi cīnījās pret Sarkanā armiju. 1944. gada 16. martā latviešu vienības atradās Veļikajas labajā krastā, kad augstieni ieņēma Sarkanās armijas daļas. Lai to atgūtu, tika izveidota kaujas grupa Artūra Silgaiļa vadībā, un pēc vairākas dienas ilgušām kaujām augstiene tika atgūta.

Latvijas patriotiem tas bija kārtējais varoņstāsts, līdzvērtīgs latviešu pašizliedzībai Nāves salā Pirmajā pasaules karā, lai arī jau pēc nedēļas augstiene tika zaudēta, daudzi leģionāri krita un vēl pēc gada nacistu armija bija sakauta pavisam. Latviešiem tā nebija kauja par Vāciju. Tā bija kauja pret nīstiem okupantiem, kuŗi bija atņēmuši valstij neatkarību un izsūtījuši nepakļāvīgākos uz Sibīriju vai nogalinājuši čekas pagrabos.

Nemot vērā šo vēsturisko fonu, man šķiet ārkārtīgi negodīgi nosodīt kādu ierindas karavīru, kuŗš piedalījās Otrajā pasaules karā. Vienalga kuŗā pusē. Viņi visi bija situācijas ķilnieki, nonākuši frontē vērienīgas, parasti nelikumīgas mobilizācijas rezultātā. Protams, bija pa kādam avantūristam, kas rāvās uz ierakumiem piedzīvojumu meklējumos vai atreibības kārē, taču esmu pārliecināts, ka ikviens kara šausmas piedzīvojušais labprātāk būtu turpinājis art zemi, strādāt fabrikā un doties ikdie-

nas gaitās nekā šaut uz tādiem pašiem no ģimenēm izrautiem cilvēkiem ierakumu otrā pusē, pret kuŗiem nebija un nevarēja būt personīga nauda. Pret visu situāciju kopumā un valstu līderiem, kuŗi sakūruši šo masu slaktiņu, gan...

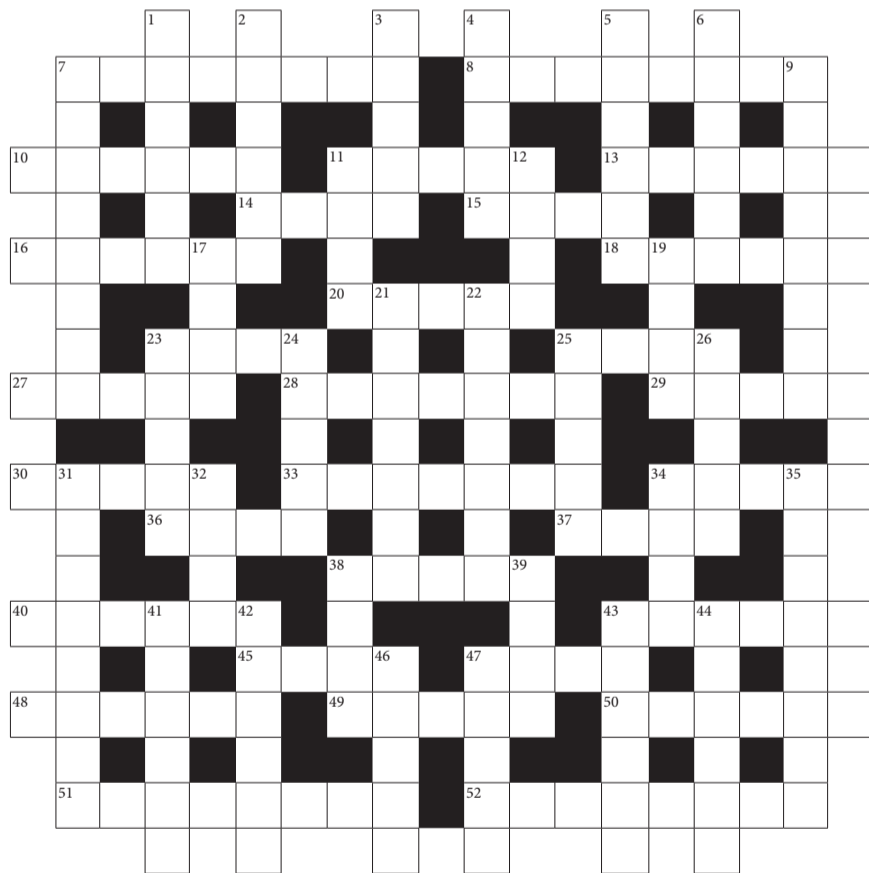
Es aicinu sabiedrību paskatīties uz leģionāriem un piemiņas dienu citādi – nevis kā uz kāda militārā formējuma slavināšanu, bet gan kā iespēju karu pārdzīvojušajiem cilvēkiem satikties un atcerēties kritušos biedrus. Tā ir tikai viena diena gadā. Neviens nekāds ļauns nenotiks, ja šajā dienā satiksies aizvien sarūkošā bijušo karavīru saujiņa un pārrunās, kuŗas kaujās piedalījušies. Karš tomēr ir viņu dzīves neatņemama sastāvdaļa, kas mainīja mūža ritējumu uz visiem laikiem. No tā nevar aizbēgt. No tā nevar paslēpties un izlikties, ka nekas tāds nav noticis. Un labāk par šīm šausmām atcerēties vienā dienā, nevis ļaut tām sapņos vajāt katru nakti, kā diemžēl notiek ar daudziem kara veterāniem.

Sliktākais, ko mēs kā sabiedrība varam darīt, ir izmantot šo cilvēku sāpes, salauztos likteņus, lai taisītu savu politisko kapitālu vai noniecinātu kādu citu. Manā skatījumā 16. martu vajadzētu atstāt tikai un vienīgi pašu leģionāru un viņu tuvinieku ziņā.

Juris Ulmanis,
zemessargs, profesors

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

gas. 7. Viduslaiku jūras buru kuģis. 9. Viegli vasaras apavi. 11. Svinīga sanāksme mācību iestādē. 12. Donavas pieteka. 17. Beigas. 19. Ceļš pilsētā. 21. Valstu apvienība. 22. Jūrmalas pilsētas daļa. 23. Pūču dzimtas putns. 24. Apdzīvota vieta Viessītes novadā. 25. Akūta infekcijas slimība. 26. Gods un atzinība. 31. Augu slimība. 32. Liela saldūdens zivs. 34. Vīrieša vārds (*novembr.*). 35. Medicīnas nozare. 38. Pērkonas dievs skandināvu mitoloģijā. 39. Priežu mežs. 41. Kupris. 42. Kritiski neuzticīga, ironiska atieksme. 43. Daļuma cienītāji. 44. Latviešu dzejniece (1928-1984). 46. Aina. 47. Tauta Filipīnās.

Krustvārdu mīklas (Nr. 10) atrisinājums

Limēniski. 7. Kaklasaites. 8. Aparāts ķīmisku reakciju realizēšanai. 10. Latviešu kinorežisors (1944). 11. Apūdeņošanas kanāls Vidusāzijā. 13. Pilsēta Itālijas ziemeļaustrumos. 14. Indiāņu ciltis Peru 11-13 gs. 15. Jemenas galvaspilsēta. 16. Jauns, vēl nebijis. 18. Administratīvi teritoriālas iedalījuma vienības Islandē. 20. Rīks tīklu darināšanai, labošanai. 23. Vijoļu saimes stīgu mūzikas instruments. 25. Latviešu rakstnieks (1938). 27. Spēļu kārts. 28. Tipisku iezīmju trūkums, novirze no normas. 29. Neliels krustziežu dzimtas augs. 30. Ar dūmiem un kvēpiem sajaukta bieza migla. 33. Pilsēta Kurzemē. 34. Izdevniecība

Rīgā. 36. Tebras un Durbes koptekupe. 37. Latviešu gleznotājs (1896-1944). 38. Aitu tēviņš. 40. Angļu fiziķis, matemātiķis (1819-1903). 43. Neliela apjoma apceres. 45. Dabisks kausveidīgs padziļinājums netālu no kalna virsotnes. 47. Krievu rakstnieks (1897-1937), viens no romāna "Divpadsmit krēslī" autoriem. 48. Saistība, kopība. 49. Sens gaismeklis. 50. Suņu šķirne. 51. Atklāti un klaji parādīt ko slēptu. 52. Pilsēta Lietuvas ziemeļrietumos.

Stateniski. 1. Kaŗaskolas audzēkņi. 2. Sarikojumu deja. 3. Amūras pieteka. 4. Speciāli izbūvēts celiņš ātruma sacīkstēm. 5. Sastiprinājuma elementi. 6. Vēri-

Limēniski. 1. Krans. 5. Velss. 8. Kurante. 9. Kapsuka. 10. Ikebana. 12. Acot. 13. Negodīgas. 14. Ruso. 17. Saskaŗe. 19. Slavens. 21. Tesla. 23. Tiesnesis. 24. Barkarola. 26. Istra. 27. Patiesas. 30. Barkass. 33. Ezis. 34. Pardubice. 35. Kito. 38. Eleroni. 39. Latents. 40. Svinīgi. 41. Etaps. 42. Skate. **Stateniski.** 1. Kaprons. 2. Alus. 3. Skarene. 4. Paradoxss. 5. Veikals. 6. Liet. 7. Skatuve. 9. Krams. 11. "Avots". 15. Vagonetes. 16. Variators. 18. Aptieka. 20. Neolīts. 21. Taiti. 22. Abaka. 25. "Straumēni". 27. Piepe. 28. T aizeme. 29. Aramiss. 30. Bacilis. 31. Alianse. 32. Snovs. 36. Moka. 37. Ātra.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu! **Palīdz! Ziedo!**

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:

AS "Citadele banka"

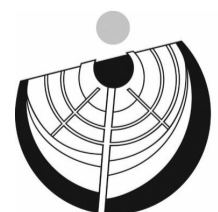
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:

USA CITIBANK, N.A., NEW YORK

Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.liktenardzs.lv

LIKTEŅDĀRZS

SPORTS

Bachs bez konkurences pārvēlēts SOK prezidenta amatā

Tomass Bachs 10. martā Starptautiskās Olimpiskās komitejas (SOK) 137. Sesijā, kas notiek attālināti, tika pārvēlēts organizācijas prezidenta amatā.

Tomass Bachs

Bachs bija vienīgais kandidāts uz amatu. Viņam atbalstu izteica 93 no 94 SOK biedriem. 67 gadus vecais vācu jurists Bachs par SOK prezidentu tika ievēlēts 2013. gada septembrī, amatā nomainot Žaku Rogi. Pirmais termiņš bija uz astoņiem gadiem, bet otrais ir uz četriem gadiem. Tādējādi Bachs amatu ieņems līdz 2025. gadam. Pirms tam Bachs bija SOK viceprezidents, kā arī vadīja Vācijas Olimpiskās komiteju un strādāja Sporta arbitražas tiesā (CAS). Bachs 1976. gadā Montreālā izcīnīja olimpisko zelta medaļu paukošanā, bet 1991. gadā viņš kļuva par SOK biedru, vēlāk trīs reizes uzņemoties SOK viceprezidenta pienākumus.

Latvijas basketbola izlases galvenā trenera amatam

par favorītu izvirzījās slavens italiešu speciālists.

Latvijas Basketbola savienības (LBS) vadība kopā ar Treneņu komisiju izskatījusi Latvijas vīriešu izlases galvenā trenera amata kandidātus, starp kuriem favorīta statusā pašlaik ir 55 gadus vecais Itālijas speciālists Luka Banki. LBS ģenerālsēkretārs Kaspars Cipruss apspriešanai piedāvājis pavisam astoņas treneru kandidātūras. Portāla Jauns.lv rīcībā ir informācija, ka par favorītiem izvirzītas trīs kandidātūras, no kurām vislabākajās pozīcijās esot italiešu speciālists Luka Banki.

Luka Banki

Kandidātu skaitā bija arī chorvatu speciālists Žans Tabaks un Rinalda Mālmaņa pārstāvētās Spānijas komandas Mursijas UCAM vadītājs Sito Alonso. Banki karjeras laikā vadījis vairākas ULEB Eirolīgas komandas, bet šosezon par trenera asistentu strādāja Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) Attīstības līgas klubā Longailendas Nets.

Jauns.lv rīcībā esošā informācija liecina, ka viens no aspek-

tiem Banki favorīta statusam ir tāds, ka italiešu speciālists neuzstāj uz savu asistentu līdzdalību, un ir gatavs par palīgiem ņemt Latvijas basketbola speciālistus. Iespējams, šāds treneru salikums var būt arī finansiāli viens no izdevīgākajiem.

Biatlons

Baiba Bendika Pasaules kausu izcīnīja biatlona 7,5 km sprintā Nove Mesto ieņēma 16. vietu, kas viņai šosezon Pasaules kausa sacensībās ir augstākā. Sanita Buliņa finišēja 101. vietā.

Baiba Bendika

Kārtējo uzvaru šosezon izcīnīja norvēģiete Tirila Ekhofo, kuŗa šaušanā reizi kļūdījās pozīcijā stāvus un finišēja pēc 18 minūtēm un 11,1 sekundes. Viņa par 6,1 sekundi apsteidza vācieti Denīzi Hermani un par 10,5 sekundēm – itālieti Dorotiju Vīteri, kuŗas šautuvē bija perfekta.

Bendika pirmajā šautuvē guļus sašāva visus piecus mērķus, pēc pirmās ugunsliņijas ierindojošies 22. vietā. Šaušanā stāvus pirmā lode lidoja garām mērķim, trīs nākamie šāviņi ātri "iznīcināja" trīs melnos mērķus, pirms pēdējā šāviņa Latvijas biatlone ieturēja ilgāku pauzi un sašāva mērķi. Otro šautuvi viņa pameta kā 22., bet līdz finišam apsteidza sešas konku-

rentes, no uzvarētājas atpaliekot minūti un 5,2 sekundes. Sacensību turpinājumā Baiba Bendika 10 kilometru iedzišanas distancē finišēja 23. vietā. Uzvaru sēriju turpināja norvēģiete Tirila Ekhofo, kuŗa nesašāva vienu mērķi. Bendikai cīņu par augstāku vietu sarežģīja trīs mēroti soda apli. Bendika startēja 16. pozīcijā minūti un piecas sekundes aiz līderes Ekhofas. Finišā Baibu no uzvarētājas šķīra divas minūtes un 27,4 sekundes.

***

Latvijas biatlonisti Baiba Bendika, Sanita Buliņa, Aleksandrs Patrijuks un Edgars Mise Nove Mesto ieņēma 18. vietu Pasaules kausa (PK) devītā posma jauktās stafetes sacensībās, kuŗās tika apdzīti par apli.

Rastorgujevam piespriesta pagaidu diskvalifikācija

Latvijas labākais biatlonists uz izmeklēšanas laiku diskvalificēts no sacensībām, vēsta Starptautiskā Biatlona savienība (IBU). Iemesls tam ir dopinga kontroļu noteikumu pārkāpums.

Tiek ziņots, ka Rastorgujevs 12 mēnešu laikā trīsreiz norādītā vietā nav bijis sasniedzams dopinga kontrolei. Līdz ar to pēdējo

gažu Latvijas biatlona līderis pārkāpis antidopinga noteikumus. Divu nedēļu laikā Rastorgujevam jāsniedz paskaidrojumi biatlona integritātes nodaļai par radušos situāciju.

Starptautiskās Biatlona federācijas (IBU) paziņojumā nekas nav minēts, ka Rastorgujevs būtu apsūdzēts aizliegto vielu lietošanā. Lieta attiecas tikai uz viņa atrašanās vietas nenorādīšanu dopinga kontrolē. "Biatlona integritātes vienība (BIU) ir stingri apņēmusies ievērot starptautiskos atrašanās vietas noteikumus, saskaņā ar kuriem sportista pienākums ir pareizi reģistrēt un detalizēti norādīt savu atrašanās vietu, lai viņi jebkurā brīdī varētu tikt pakļauti pārbaudēm ārpus sacensībām," teikts paziņojumā. (Turpināts 20. lpp.)

PĒRK

Vēlos nopirkt dzīvokli, māju, mežu vai lauku īpašumu. Tāl. +371 29384845.

MATIŠS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
e-pasts: matiss@ska.lv
+371 28390346

PĒRK DZĪVOKĻU NAMU

**Pērk daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
**Namu apsaimniekošana, juridiskie pakalpojumi;

A.Batarags 201-788-5315 (NJ)
abatarags@optonline.net
A.Padegs 845-462-3317 (NY)
apadegs@optonline.net

LATVISKA MASKA PAR ATBALSTU ALPF

LRFA.org/donate

LRFA.org
215.635.4137
info@LRFA.org

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE 2021. g. pavasara sūtījuma saiņu savākšanas datumi un punkti ASV.

DIENVIDI: Atlanta, GA, Sv. Pēterburgā, FL – lūdzam sazināties ar: pakas@lasl.com (vai zvanīt)

VIENIENĒ: Indianapolis – trešdien, 31. martā, 6os vakarā - Latv. centrā – 1008 W. 64 St., Indianapolis, IN

Čikāgā I – trešdien, 7. aprīlī, 1os pp - Sv. Pēterļa baznīcas telpās, 450 Forest Preserve Dr, Wood Dale, IL

Milvokos – trešdien, 7. aprīlī, 5os pp - Latviešu draudzes telpās – 1853 N. 75 Street., Milwaukee, WI

Mineapolē – ceturtdien, 8. aprīlī, 12os pp - Latviešu draudzes telpās, 3152 17th Avenue, Minneapolis, MN

Čikāgā II – piektdien, 9. oktobrī, vakarā - Čikāgas pilsētā: Addison/Ashland Ave: sazināties ar Jāni: (727) 480-2724

Latvijas Ciemā – sestdien, 10. aprīlī, 10os no rīta - 10740 Kurzeme Rd, Three Rivers, MI

Kalamazū – sestdien, 10. aprīlī, 12os no rīta - Latviešu Sabiedriskā Centrā, 100 Cherry Hill Dr., Kalamazoo, MI

Detroitā – sestdien, 10. aprīlī, 5os pp - Sv. Pāvila latv. Baznīcā, 30623 W 12 Mile Rd., Farmington Hills, MI

Klīvlendē – svētdien, 11. aprīlī, 8.30 no rīta - Latviešu draudzes telpās, 1385 Andrews Ave., Lakewood, OH

AUSTRUMOS: Bostonā – sestdien, 10. aprīlī, 1-3 pp - Trimdas draudzes telpās, 58 Irving St., Brookline, MA

Filadelfijā – pirmdien, 12. aprīlī, 10.30 no rīta - Fila. draudzes īpašumā - 301 N. Newtown St Rd., Newtown Sq, PA

Īstbransvikā – trešdien, 14. aprīlī, 11os no rīta - jauna adrese: 42 Gates Av, E. Brunswick, NJ

Jonkeros – sestdien, 17. aprīlī, 1.30-2.30 pp - Ņujorkas draudzes īpašumā, 254 Valentine Ave, Yonkers, NY

Pokipsijā – svētdien, 11. aprīlī, no 10-11 no rīta - 2 Merry Hill Rd, Poughkeepsie, NY

Salā – sestdien, 17. aprīlī, no 10-11iem no rīta - Ņujorkas latv. ev. lut. draudzes telpās, 4 Riga Lane, Melville, NY

Vašingtonā, D.C./Rokvilē – svētdien, 11. aprīlī, no 4.30-5.30 pp - Vaš. dr. īpašumā 400 Hurley Av, Rockville, MD

Vilmingtonā pie Baidiņiem – pirmdien, 12. aprīlī, 9os no rīta - 1104 Windon Dr., Wilmington, DE

RIETUMKRASĀ: Sanfrancisko – sestd., 3. aprīlī, 12-2 pp: pie Māras Sidlo, 1563 Lincoln Ave, Alameda, CA

Sietlā – marta beigās / aprīļa sākumā, datumam un laikam skat. mūsu mājas lapu - 11710 3rd Avenue, Seattle, WA

Pieņemsim ar UPS sūtītās pakas līdz **pirmdienai, 2021. g. 19. aprīlim**
Ja vēlaties saņemt reģistrācijas numurus pa telefonu, lūdzam zvanīt!

Tālrunis: (973) 744-6565 (spiediet 5nieku) vai (888) LAT-VIAN E-pasts: pakas@lasl.com
Lūdzu sekojiet vērību, svāra un izmēru norādījumiem mūsu mājas lapā: www.lasl.com

IN MEMORIAM

Atvadu vārdi Modrim Zichmanim
(01.12.1927.–08.03.2021.)

Pirmdiena, 8.marts, atnesa sēru vēsti. 93 gadu vecumā no mums uz mūžu šķīrās nacionālais partizāns, apvienības Daugavas Vanagi biedrs, Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks un Viestura ordeņa saņēmējs, Latvijas Rakstnieku savienības biedrs Modris Zichmanis. Īsts savas valsts patriots, kuŗš tai uzticību pierādījis ne tikai vārdos, bet arī darbos, kas raksturojami ne mazāk kā ar vārdu “varonība”. Padomju gulagu sistēma viņu nespēja salauzt. Cilvēks, kuŗa augstākais tikums bija cilvēcība

***
... un tas nekas
ka bezvējš dzīves buras
uz brīdi bezcerības mastam kļauj
ja tikai saules ēzēs uguns kuras
un tavā vālā tavi ļaudis pļauj

un tas nekas
ja izlolotai rozei
par agru pieskāries
kā bērniņš bass
ja tikai tici savai pilnai lozei –
lai ērkšķi dur
tas nav nekas

un vienkāršība. Latvietis ar lielo burtu. Liepājnieks.

Tiek teikts, ka nav neizvietojamu cilvēku. Ir! Pavisam nedaudzi, bet ir. Modris Zichmanis simpatizēja gandrīz ikvienam, ar kuŗu bija lemts krustoties viņa ceļiem. Gan literātiem, no kuŗiem vairāki kļuva par Zichmanu ģimenes draugiem, gan kollēgām. Miers, pašāvība, laipnība un cilvēcība, ko viņš izstaroja, pēc tikšanās reizēm sildīja vēl ilgi. Taču tagad tās ir tikai atmiņas...

LĀSMA GAITNIECE

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precīzējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks, vai tie ir atcelti!

LOSANDŽELOS (CA)

Losandželosas latviešu namā (1955 Riverside Dr., Los Angeles, CA 90034). Mūsu draudze vēl nedrīkst rīkot dievkalpojumus pagaidām turpināsim ar virtuāliem dievkalpojumiem.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125). Mājas lapa: www.seattlelatviancenter.com.

SV. PĒTERSBURGA (FL)

Sv. Pētersburgas latviešu biedrība (5220 Brittany Dr. S, Apt. 1410, St. Petersburg, FL 33715), tālr.: 727-827-2338.

Uzmanību! Mainījusies biedrības Facebook lapa, lūdzam sekot mūsu jaunajai lapai “Latviesu Biedrība St. Petersburg FL”. Sikāku informāciju par pasākumiem var uzzināt Biedrības Facebook lapā vai zvanot Dacei Nebarei Tel: 917-755-1391.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā. Pensionāru sanāksmes pirmdienās, 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc.daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonas-trimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Dievkalpojumi tiek elektroniski piesūtīti draudzes locekļiem. Tāpat Bībeles stundu pārrunas. Lūdzu sekot iknedēļas draudzes ziņām.

Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikāgas-Ciānas draudze 255043897965234. Dievk. Notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pētera dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr.pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com Dievk. notiek svētdienās 9:30. Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Seko sadraudzības stunda.

Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.: Shepherd of the Coast Luth. Church (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039). Dievkalpojumi notiek plkst. 11:00. Mūsu baznīcā vēl arvien nedrīkst rīkot dievkalpojumus. Turpinām izsludināt virtuālos dievkalpojumus.

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr.

Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 6103532227.

Grandrapidu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. 2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505. Tālr: 616-361-6003. Māc. prāv. Ilze Larsen, tālr: 269-214-1010. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr: 616-975-2705. Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Kalamazū latv.ev.lut.apv dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49006). Māc. Aija Graham. Dievk. notiek 10:00.

Kalamazū draudze atsāk dievkalpojumus klātbūtnē katru otro svētdienu, tos noturot Latviesu Centra lielajā zālē, kamēr jaunais dievnams būs lietojams.

21. martā, dievk. Centrā, tiešsaiste internetā

28. martā, Pūpolsvētdienas svētbriža ieraksts internetā

2. aprīlī, plkst. 18:00, Lielās Piektdienas dievk. centrā ar dievg. Parālēli tiešsaiste internetā.

4. aprīlī, plkst. 8:00, Kristus augšamcelšanās svētku dievk. centrā ar tiešsaisti internetā

11. aprīlī, svētbrižu video

ieraksts internetā

18. aprīlī, dievk. ar dievgaldu centrā. Tiešsaiste internetā.

25. aprīlī, svētbrižu ieraksts internetā

2. maijā, dievk. centrā. Tiešsaiste internetā

9. maijā, Ģimenes dienas dievk. ar dievg. Tiešsaiste internetā

16. maijā, svētbrižu ieraksts internetā

23. maijā, Vasarsvētku dievk. ar dievg. Centrā. Tiešsaiste internetā

30. maijā, Trīsvienības svētbrižu video ieraksts internetā

Svētdienu svētbriži māc. A. Graham vadībā notiek plkst. 10:00 (pēc Austrumu laika) virtūālā vidē. Facebook mājas lapa *Latvian Lutheran united church in Kalamazoo*, un YouTube, atrodot kanālu *Latviešu apvienotā draudze Kalamazoo*.

Klīvlandes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. Baptistu dr.: Bethel Baptist Church (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.:

402-475-8106. Dr. pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. Dievk. notiek 1. un 4. svētdienā 10:00. Otrajā svētdienā dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katru otro ceturtdienu.

Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

Mančesteras ev. lut. dr. dievkalpojums būs – Pūpola Svētdienas dievkalpojums ar svēto vakarēdienu sestdien, 27. martā plkst. 11:00 ar māc. Igoru Safinu un ar CDC ierobežojumiem.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Janis Ginters tālr: 2607975695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr: 4144166157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407).

Mineapoles-St. Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.: Trinity Latvian Church (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. (Turpināts 19. lpp.)

Aizsaulē devusies

RŪTA EICHENFELDS,
dzimusi HINCENBERGS

Dzimusi 1931. gada 25. septembrī Valmierā, Latvijā,
mirusi 2021. gada 5. janvarī Villa Park, IL

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek, un piemiņa kā saules zieds.

MĪLESTĪBĀ PIEMINAM

MEITA BENITA AR ĢIMENI-HELMUTU, VIKTORU UN DĀVIDU

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

www.draudze.org vai www.tervete.org Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus un Vik. Zvirgzds. tālr.: 5144812530, e-pasts: prez@draudze.org. Dievkalpojumi Centrā.

Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: Dievkalpojumi draudzē šobrīd klātienē nenotiek. Ja vēlaties saņemt mājas svētbrīžu materiālus, lūdz sazināties ar mācītāju. Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com telefons: 908-638-1101. Draudzes adrese: Latvian Lutheran Church, P.O. Box. 1008, Maplewood, NJ 07040. **Svētbrīdis un draudzes pilnsapulce** klātienē plānoti **11. aprīlī** plkst. **11:00** Priedainē.

Nujorkas latv. ev. lut. dr.: Jonkeru bazn. 254 Valentine Ln, Yonkers NY

Salas bazn. 4 Riga Ln, Melville NY
St. Andrew bazn. 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ
Seafarers. 123 East 15th Street, New York, NY

Priedaine. 1017 State Rte 33, Freehold NJ

Salas bazn. plkst.10.30dievk., māc. Saliņš.

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm Str, Saginava, MI 48602)

Mācītāja Biruta Puiķe-Wilson, mob. (269) 2675330. Kontaktpersona Mary Beth Dzirnis, mob. (989)781-1163. E pasts: dzirnis@chartermi.net

Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1.00 pēcpusdienā, seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.:1-619-630-8143, e-pasts: janislegzdins@hotmail.com.

3. aprīis – plkst. 1.00 pp; ārdurvju Lieldienu Dievkalpojums; bez groziņu galda. Lūgums lietot sejas masku un ievērot distancēšanās noteikumus 6 pēdas/2 metrus.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadīs Māc. Dace Skudiņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314 457 1830, kalninsirene@gmail.com.
Sietlas ev. lut. dr.: (11710 3rd

Ave. N.E. Seattle, WA 98125). Dievkalpojumi notiek 10:30.

Prāveste D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net. Baznīcas mājaslapa: www.seattletatvianchurch.org.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart.

St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. 727-368-0935. Sazināties ar Andri Ritumu 727-797-1933.

Sakarā ar vīrusu visi dievkalpojumi un Bībeles stundas notiks Faith Lutheran baznīcā, kas atrodas 2601 49th Street North, St. Petersburg, FL.

Dievkalpojumi Svētdienās, plkst. 14:00 (2 pm): 21.martā 4. aprīlī 18. aprīlī Bībeles Stundas Svētdienās, plkst. 14:00 (2 pm): 21.martā 11. aprīlī 25.

Tērvete – Trīsvienības draudze: Dievkalpojumi centrā.tālr: 514-992-9700, www.draudze.org. Māc. Zvirgzda tālr: 613-400-3288, e-pasts: zvirgzds@me.com. Māc. Jānis Mateus.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr: 6479865604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 – 3121. Tālrunis: 301-251-4151, epasts: dcdraudze@gmail.com, www.dcdraudze.org. Prāveste Anita Vārsberga Pāža (tālr.: 301-302-3270). Draudzes priekšiece Dace Zalmane.

Draudzes virtuālie svētbrīži notiek Zoom platformā – trešdienās plkst. 10:00 un svētdienās plkst. 11:00. Pieslēgšanās norādes ir atrodamas draudzes mājas lapā.

Lūgums sūtīt SARIKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rigaven@aol.com

– Inese Zaķis – ne vēlāk kā PIEKTDIENĀS.

Mūžībā aizsaukta mūsu miļā

Margrieta Taube

Dzimusi 1933. gada 29. janvārī Cēsis, Latvijā, mirusi 2021. gada 22. februārī Hamiltonā, Kanadā

Brīdi laika man dzīvot,
Nedzīvot saules mūžu;
Ūdenim, akmenim,
Tiem dzīvot saules mūžu.

Sēro
brālis Jānis Zichmanis
viņa dēls Aleksandrs un meitas Lauma un Katrīne
brāļa Herberta Zichmaņa sieva Velta un meitas Māra un Laila
māsīca Guna, Barševsku ģimene
radi un draugi Latvijā, Kanadā un Amerikā

Mūžībā aizgājuši

LT.-COL. ARNIS J. KUPLIŅŠ

Dzimis 1934. gada 2. aprīlī Rīgā, Latvijā, miris 2020. gada 25. decembrī East Hampton, Ņujorkā

**NIKOLETA KUPLIŅŠ,
dzimusi Heinrichsons**

Dzimusi 1936. gada 24. martā Rīgā, Latvijā, mirusi 2021. gada 3. janvārī East Hampton, Ņujorkā

Aiz Tevis dzīvība un gaisma paliek
Un atmiņas kā krāšņs zieds.

Dziļā mīlestībā skumst
DĒLI ARNIS, LARS, VIGO AR ĢIMENĒM
MĀSA UN SVAINE SOLVEIGA ŠVALBE

Dieva mierā aizgājusi
sabiedriskā darbiniece, māksliniece**PAULĪNE ZADVINSKIS,
dzimusi DZENIS**

Dzimusi 1927. gada 22. janvārī Preiļos, Latvijā, mirusi 2021. gada 17. februārī Grandrapidos, Mičiganā, ASV

Mīlesteiba –
Byuteibas magnets
Ūn pamats:
Esme te sōcās
Un dzeja...

Cylvāka namīram ir jāga
Taitod ir Dīvs.

(Aļberts Spōģis)

Piemīnā paturēs
AMERIKAS LATVIEŠU KATOĻU APVIENĪBA (ALKA)

Mūsu miļais, neizmirstamais tēvs, vectēvs, vīrs,
dvīnis, ģimenes balsts un galva**JĀNIS VIESTURS ZĀRDS**

Dzimis 1937. gada 31. decembrī Tukumā, Latvijā, aizgājis Dieva mierā un svētībā 2021. gada 1. martā Ziemeļvestčesterā, ASV

SĒRĀS PIEMIN
BĒRNI PĒTERIS UN KRISTĪNE MAZBĒRNI ELZA, ZĪLE UN KATERĪNA,
SIEVA ARIADNE, UN PĀRĒJĀ ĢIMENE ASV UN LATVIJĀ

Aiz straujas straujas upes bāri,
Iet skumji dziesmas kopā likt.
Un ienaidnieks tiek upei pāri,
Bet dziesmai pāri nevar tikt.

Mūžībā aizgājusi

**ANNA MARUTA GRAMBERGS,
dzimusi OLAVS**

Dzimusi 1939. gada 27. februārī Rīgā, mirusi 2021. gada 17. janvārī Rīgā

Tu paliksi vārdos,
Tu paliksi domās.
Tu paliksi bērnos
un viņu bērnos...

Viņu miļā piemiņā paturēs
VĪRS – ANDRIS STAKLIS (RĪGĀ)
DĒLI AR ĢIMENĒM –
MARK GRAMBERGS (MEMPHIS, TN)
RICHARD GRAMBERGS (ATLANTA, GA)
UN DAUDZI RADI UN DRAUGI AMERIKĀ UN LATVIJĀ

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

Rīga 3x3 komanda uzvar Vientotās Eiropas līgas pirmajā posmā

Latvijas spēcīgākā 3x3 basketbola komanda Rīga Sanktpēterburgā izcīnīja uzvaru Vientotās Eiropas līgas sacensību pirmajā posmā. Rīga ar Agni Čavaru, Artūru Strēlnieku, Kārlī Lasmani un Nauri Miezi sastāvā finālā ar 21:16 apspēlēja vietējo komandu Tri Zvjozdočki, kuŗu reiz jau bija pārspējis grupu turnīrā.

Kārlis Lasmanis (no kreisās) un Nauris Miezis
// FOTO: FIBA.com

Iepriekš C grupā rīdnieki ar 19:17 pārspēja Tri Zvjozdočki un ar 21:17 – vēl vienu vietējo vienību Skolkovo. Turpinājumā Rīga ceturtdaļfināla spēlē ar 20:13 uzvarēja mājniekus no komandas Gagarin un pusfinālā ar 19:17 apspēlēja mājnieku vienību Cop Moscow.

Plūdmales volejbols

Latvijas plūdmales volejbolisti Aleksandrs Samoilovs un Jānis Šmēdiņš Kataras galvaspilsētā Dohā uzvarēja pirmajās divās izslēgšanas kārtās un Pasaules tūres četru zvaigžņu turnīrā iekļuva ceturtdaļfinālā.

Aleksandrs Samoilovs un Jānis Šmēdiņš

Dienas pirmajā spēlē Samoilovs/Šmēdiņš ar 2:0 (21:15, 21:12) uzveica Krievijas duetu Aleksandru Lihoļetovu/Ruslanu Bakanovu, bet spēlē par vietu ceturtdaļfinālā ar 2:0 (21:12, 21:18) pārspēja arī italiešus Paolo Nikolai/Danieli Lupo, kuŗi pasaules rangā ir devītie. Samoilovs/Šmēdiņš pirms Kataras kausa izcīnījis reitīngā daļa 18. vietu.

Spēlē par vietu turnīra četru labāko komandu vidū Samoilovs/Šmēdiņš tikās ar braziliešiem Evandro Gonsalvešu Oliveiru/Gustavo Karvalješu. Mūsu volejbolisti zaudēja ar 0:2 (11:21, 16:21). Latvijas duets sezonas pirmo turnīru noslēdza dalītā piektajā vietā.

Otrs Latvijas pāris Mārtiņš Pļaviņš un Edgars Točs spēlēs

par iekļūšanu izslēgšanas turnīrā ar 1:2 (21:18, 15:21, 12:15) grupas kārtas noslēgumā zaudēja spēļiem Pablo Eram/Adrianam Gaviram un sacensības noslēdza dalītā 25. vietā. Sieviešu konkurencē Latvija turnīrā Dohā nav pārstāvēta.

Pļaviņš/Točs jau ir nodrošinājuši dalību Tokijas Olimpiskajās spēlēs, savukārt Samoiloam/Šmēdiņam vēl jākrāj punkti Pasaules tūrē, lai kvalificētos pēc vietas rangā.

Teikvondo

Latvijas teikvondo cīkstone Jolanta Tarvida Stambulā svinēja uzvaru Turcijas Open turnīrā.

Svara katēgorijā līdz 62 kilogramiem Jolanta Tarvida bija izlikta ar sesto numuru un pirmajā duelī ar 36:5 pārliecinoši uzvarēja mājnieci Neslihanu Jusi, taču otrajā cīņā ar 8:1 izdevās uzvarēt vēl vienu Turcijas pārstāvi Hanifi Jildizu. Finālā Tarvida tikās ar marokānieti un 2019. gada Afrikas spēļu uzvarētāju Safiju Salihu, kuŗai bija piešķirts ceturtais numurs. Tarvida finālā uzvaru izcīnīja ar pārliecinošu rezultātu 13:3.

Rokasbumba

Latvijas vīriešu handbola izlase Valmierā ar 27:39 zaudēja Baltkrievijas valstsvienībai Eiropas čempionāta kvalifikācijas grupas spēlē, sarežģījot izredzes tikt uz finālturnīru.

Rezultatīvākais Latvijas izlasē bija septiņus vārtus guvušais Nils Miķelsons, bet Dainis Krištopāns izcēlās ar sešiem iemestiem vārtiem, rezultatīvi uzbrūkot pirmajā puslaikā. Baltkrieviem ar 14 vārtu guvumu uzvaru kالدināja Mikita Vilupavs. Miķelsons pēc spēles intervijā Latvijas Televīzijā atzina, ka rezultāts parāda komandu spēku samēru. Teju visiem Latvijas izlases spēlētājiem pietrūkst spēļu prakse, ko treniņi nekādi nevar aizstāt, paskaidroja handbolists. Viņš uzsvēra, ka komanda pirms atlikušajām trim kvalifikācijas spēlēm negrasās nolaist rokas un cīnīsies līdz galam.

Četru komandu kvalifikācijas grupā Latvijas izlase iepriekš aizvadīja divas spēles pret Itāliju, panākumus dalot uz pusēm. Grupas turnīru Latvijai bija paredzēts sākt jau novembrī, tomēr pirmās divas plānotās spēles pret Norvēģiju un Baltkrieviju pandēmijas dēļ pārcēla.

Baltkrievijas izlasei nedēļas laikā bija jau otrā spēle pēc Minskā gūtās uzvaras pār Itālijas valstsvienību (37:32). Baltkrievi ir grupas lideri ar četrās spēlēs gūtām trim uzvarām un prak-

tiski garantētu dalību finālturnīrā. Norvēģijai trijās spēlēs ir divas uzvaras, Latvijai – viena uzvara, savukārt Itālijas izlase četrās spēlēs ir tikusi pie viena panākuma.

Sagaidāms, ka turnīra turpinājumā Latvija būs laukuma saimniece abās spēlēs pret Norvēģiju, kas varētu notikt 28. un 29. aprīlī. 2022. gada Eiropas čempionāta finālturnīrā Ungārijā un Slovēnijā piedalīsies 24 valstsvienības. Kvalifikācijā vietu finālturnīrā nodrošinās 20 izlases – katras atlasē grupas divas spēcīgākās komandas un četras labākās trešās vietas ieguvējas. Finālturnīrā vietu jau garantējušas abas organizatores, kā arī iepriekšējā čempionāta uzvarētāja Spānija un fināliste Chorvatija.

Gatavošanās pasaules hokeja čempionātam

Gatavojoties pasaules hokeja čempionātam, organizātooriem Rīgā jāreķinās ar vairākiem izaicinājumiem, kas ietekmē līdzšinējos plānus.

Edgars Buncis

Čempionāta rīkotāju SIA „Hokeja akadēmija” vadītājs Edgars Buncis sarunā ar Latvijas Radio atklāja, ka gandrīz viss par irējamo tehniku un darāmajiem darbiem ir skaidrs, bet tos sākt neļauj birokrātiski šķēršļi. Aizkavējusies iepirkumu procedūra Olimpiskā sporta centra pārbūves darbiem, bet komandu treniņiem paredzēto ledus halli pie Daugavas stadiona būvniecības kavēšanās dēļ varētu nodot ekspluatācijā apmēram mēnesi vēlāk nekā sākotnēji plānots. Tas gan nelieģšot čempionātu sākt pēc plāna 21. maijā. Olimpiskajā sporta centrā notiek nepieciešamie remontdarbi, bet turnīra organizātoori darbus centrā sāks 6. aprīlī, kad tiks izņemts futbola zālājs un sākti ventilācijas sistēmas darbi. Olimpiskā centra aprikošanā paredzēts ieguldīt līdz trim miljoniem eiro, bet aptuveni 1,6 miljoni eiro no šīs summas paredzēti ēkas ierei.

Vēl viens neparedzēts šķērslis čempionāta rīkotāju ceļā ir iekavētie būvdarbi treniņhallē pie Daugavas stadiona. Buncis gan pauda, ka šobrīd tas gatavošanas vēl nekādi neietekmē, jo pasaules čempionāta komandas Rīgā ieradīsies tikai 14. vai 15. maijā. Kultūras un sporta centra „Daugavas stadions” valdes loceklis Daniēls Nātriņš Latvijas Radio atzina, ka būvnieki pasaules čempionātam nepieciešamo ledus halli nenodos līgumā paredzētajā termiņā 17. martā. Nātriņš leš, ka reāls termiņš

halles nodošanai būs līdz aprīļa beigām, bet maija sākumā vēl notiks ledus saldēšanas sistēmas pieregulēšana vietējiem apstākļiem. Savukārt pirmās pārbaudes spēles hallē varētu notikt maija vidū, par ko vēl notiek sarunas ar Latvijas Hokeja federāciju (LHF).

Ābols pagarina līgumu ar Zviedrijas klubu Orebro

Latvijas hokeja izlases centra uzbrucējs Rodrigo Ābols Zviedrijas augstākās hokeja līgas (SHL) komandā Orebro spēlēs līdz 2022./23. gada sezonas beigām, paziņojis klubs.

Rodrigo Ābols

Komanda savā mājaslapā ziņo, ka Ābols ar savu sniegumu izpelnījies vietējo līdzjutēju atzīnību, kā arī ir kļuvis par vienu no Orebro līderiem, tādēļ sadarbību nolemts pagarināt līdz 2022./23. gada sezonai. Orebro vēsta, ka interese par Ābolu bijusi arī no citiem ārzemju klubiem. Ābols šosezon SHL čempionātā aizvada savu karjēras labāko sezonu, jo 44 spēlēs izcēlies ar 19 vārtiem un 15 rezultatīvām piespēlēm. Viņš ir komandas labākais snaipeis un ieņem trešo vietu nopelnītajos punktos.

Teniss

Latvijas pirmā rakete Aļona Ostapenko (WTA rangā 53. v.) Sanktpēterburgas WTA 500 turnīra pirmās kārtas spēlē 55 minūtēs ar 6:2, 6:2 sagrāva Spānijas spēlētāju Paulu Badosu (WTA 70.), revanšējoties viņai par zaudējumu pagājušajā gadā Francijas Grand Slamturnīrā. Ostapenko lieliskā spēle ar servi, uzvarot 24 no 27 izspēlēm ar pirmo servi un pretiniecei nedodot breika iespējas.

Aļona Ostapenko

Aļona Ostapenko spēlē dominēja ar agresīvu spēli uzbrukumā, spānietes aizsardzību regulāri sakaujot ar diagonālajiem sitieniem un arī cīņas pirmajā pusē sekmīgi pielietoja saīsināto sitien taktiku. Viņai tīri uzvarējās izspēlēs bija graujošs pārsvars ar 26:6, tajā pašā laikā pieļaujot tikai astoņas nepiespiestās kļūdas.

Ritenbraukšana

Itālijā notiekošā Tirreno – Adriatico velobrauciena sestajā posmā sekmīgā dienas atrāvienā iesaistījās Trek – Segafredo komandas Latvijas ritenbraucējs Emīls Liepiņš, kuŗš pēdējā kāpumā nedaudz atpalika no atrāvienā biedriem, finišējot augstajā sestajā vietā.

Emīls Liepiņš

Tūres sestajā posmā ritenbraucēji mērojās spēkiem 169 km garā distancē. Salīdzinot ar vairākiem iepriekšējiem posmiem, nopietni kāpumi nebija jāpievar. Beigu daļā tika veikti pieci apli ar vienu izteiktāku kāpumu katrā no tiem. Šogad velobraucienā piedalās arī Toms Skujiņš. Katram no mūsu braucējiem līdz šim aizvadītajos posmos bijuši savi uzdevumi. Toms Skujiņš koncentrējas uz darbu komandas līdera cīņā par kopvērtējumu Vincenco Nibali labā, kamēr Emīlam Liepiņam bija jābūt kopā ar jāpalīdz vadošajam Trek – Segafredo sprinterim Mateo Mosketi.

Laura Igaune atgriezās

Latvijas labākā vesera metēja Laura Igaune kopš 2016. gada strādā par vieglatlētikas galvenā trenera asistenti Ilonas universitātē, kur viņas audzēkne tagad ir arī latviete Kristīne Strazdīte.

Laura Igaune

Pēc ilgāka pārtraukuma aizvadītajā nedēļas nogalē Igaune atgriezās sacensībās – āra stadionā jau pirmajā mēģinājumā sasniedza labu rezultātu (70,64m) un izcīnīja pirmo vietu Wendy's Seahawk Teal Invitational sacensībās, kas risinājās Ziemeļkarolīnas štata pilsētā Vilmingtonā. 2019. gada pasaules čempionātā Laura Igaune sasniedza 67,77m un ierindojās 22. pozīcijā.

Sporta ziņas sakopojis P. KARLSONS